

Vaziyet vahim!

**Büyük Trakya
manevraları
dün bitti**

Fransa ve İngiltere Lehistan'daki tebaalarına geri dönmelerini bildirdiler, yarı resmî Leh gazetesi halka iki haftalık yiyecek almalarını tavsiye etti

Ordumuzun eşsiz muvaffakiyeti

Millî Şef, Mareşal, kumandanlar neticeden çok memnun

Dünkü muazzam meydan muharebesi

Dün manevralarda Mısır askerî heyeti azaları ve ataşemiliterler de bulundular, ataşemiliterler intibalarını "Fevkalâde", kelimesile anlatıyorlar

Millî Şef, harekât esnasında Mısır heyeti ve ataşemiliterlerle konuştular

Edirne 21 (Sureti mahsusada gönderdiğimiz arkadaşımızdan) — Kahraman ve eşsiz Türk ordusunun talim ve terbiyesi, değerli kumandanlarının sevk ve idaredeki kabiliyetini, Mehmedciğin en geniş itimada lâyık kuvvetini bir kere daha dost ve düşmana isbata vesile olan büyük Trakya manevraları bugün sona erdi. Ordumuz bu manevrayı da büyük bir muvaffakiyetle başarmıştır. Bu başarıdan Millî Şef, Mareşal, kumandanlar fevkalâde memnun bulunuyorlar.

Vaziyetin hülâsası

Bugün bir haftadanberi devam eden manevranın son günüydü. Dün de bildirdiğimiz gibi şimalden gelen müttefik ordularına karşı bir cenub ordusu harekâtı şeklinde bir meseleyi ihtiva eden

Millî Şef İstanbulda

İsmet İnönü bir telgrafla ordugü ve Mareşalini tebrik etti

Edirne 21 (Sureti mahsusada gönderdiğimiz arkadaşımızdan) — Millî Şef geç vakte kadar son safhalarını geçiren manevraları takib ettikten sonra Başveki, Hariciye, Nafia ve Millî Müdafaa Vekilleri ile birlikte otomobile Babaeskiye müteveccihen hareket ettiler. Babaeskide buradan

(Devamı 3 üncü sayfada)

manevra son ve kat'i safhasına bugün dahil olmuştur.

İlk hedef olarak Edirneyi işgal etmek isteyen mavişimal ordusunun bir hafta

Dünkü harekâta büyük mikyasta hava kuvvetleri ve tanklar da iştirak ettiler

danberi Edirne - Kırklareli hattına karşı yaptığı taarruzlar akamete uğratılmış, kırmızı ordu karşısındaki mavi kuvvetleri adamakıllı yıpratıp ezdikten sonra mukabil taarruza geçmiş, cenub ordusu bu suretle ilerlemek isteyen mavi orduyu geri çekilmeğe mecbur bırakmıştır.

Harbin bu safhasında kırmızı ordu ile müttefik olarak harbe iştirak eden sarı garb ordusu da müttefiğine aid bulunan Edirnedeki geçerek Tunca garbında maviye taarruz etmiştir.

Karşısındaki düşmanı kat'i bir hezime uğratmak isteyen kırmızı ordu bu işi muvaffakiyetle yapmış, tam bir zafere ulaşmıştır. İşte bugün Lalapaşa civarındaki tepelerden çiseliyen yağmur altında ecnebi ataşemiliterlerle birlikte

(Devamı 11 inci sayfada)

Yedi küçük memleket sulhü kurtarmak için konferans aktediyorlar

Leh - Alman hududunda köprüler atılıyor, siperler kazılıyor, askerî kıt'aların harekâtı gittikçe kesafet peyda ediyor

Almanyada Göring'in gazetesi "Ne olacaksa bu hafta içinde olacaktır", diyor

Londra 21 (Hususî) — Varşovadan bildirildiğine göre İngiliz konsolosluğu, Polonyada kalmak mecburiyetinde olmayan bütün İngiliz tebaalarına, memleketlerine dönmelerini tavsiyede bulunmuş olduğu söylenmektedir. Maahaza ne Londra, ne de Pariste bu haberi teyid eden malûmat alınmamıştır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Vaziyetin içyüzü nedir?

Almanyanın yeni hareket ve hazırlığının hedefi Danzigden başka bir yer olmasın?

YAZAN
Emekli General
H. Emîr Erkilet

Cephelerde yeni bir karşılıklı vaziyet alma hareketi görülüyor. Öyle ki her iki taraf kat'i bir harbe hazırlanıyor gibi. İngiliz başveki ve diğer nazırlar yazlıklardan ve mezuniyetlerden acele Londraya döndüler. Dün Çemberlayn Halifaks ile uzunca görüştüğü gibi bugün de İngiliz kabinesi toplanacaktır. Aynı zamanda İngilterenin Polonyanın is-

(Devamı 11 inci sayfada)

İngiliz ve Fransız kabineleri fevkalâde olarak toplanıyorlar

Muhalif İngiliz gazeteleri parîamentonun derhal içtimaa çağırılmasını istiyorlar

Londra 21 (Hususî) — Hafta sonu tatili Avrupanın her tarafında sükûnetle geçmiş olmakla beraber, gizli bir endişenin doğurduğu asabî hava, efkârı umumiyeyi en vahim ihtimalleri gözönünde tutmağa sevk etmektedir.

Bu sabah İskoçyadan dönmüş olan başveki Çemberlayn, Lord Ha-

(Devamı 3 üncü sayfada)

İş Bankası, ticarî mahiyetteki bazı teşekküllerini lâğvediyor

Evvelâ İş Limited Şirketi lâğvolunuyor, bundan sonra Adana Pamuk Şirketi, Mısır ve Hamburgdaki şirketler faaliyetlerine nihayet verecekler

İş Bankası umûmî merkez binası (Yazısı 11 inci sayfada)

Hergün**Yahudi kaçakçılığı**

Yazan: Muhittin Birgen

Mesela, bir Berut gazetesinde okuyorsunuz: «İki gün evvel Lübnan - Filistin hududunu geçmek te. sebbüsünde bulunan on beş kişilik bir Yahudi kafilesi İngilizler tarafından yakalanmışlardır», yahud, bir Şam gazetesinde de şunu görüyorsunuz: «Geçenlerde, hususi bir gemi ile Filistin sahiline çıkmış oldukları İngilizler tarafından haber alınan 216 Yahudinin bir kısmı yakalanıp bunlara mahsus karargâha götürülmüşlerdir. Oradan Kıbrıs sevkolunacakları zannediliyor». Aynı gazetede şunu da görürsünüz: «Küçük bir gemi ile karaya çıkmak üzere iken yakalanan ve karaya çıkmalarına müsaade edilmedikleri henüz Yafa limanı açıklarında bulunan Yahudiler, üç gündüberi açık gri ilân etmişlerdir.»

Fakat, bu nevi havadisleri yalnız Berut ve Şam, yahud Mısır ve Filistin gazetelerinde değil, başka gazetelerde de görürsünüz: Mesela, bugün bir Fransız gazetesinde şu satırları okudum: «Hususi kayıklarla gelip, Marsilya civarında gizlice karaya çıkmış olan Yahudilerden on ikisi, dahile gitmek üzere trene binecekleri sırada seyrah zabıta tarafından yakalanmışlardır.»

İki üç aydanberi gazetelerde görülmeye başlayan bu nevi «küçük» havadisler, son günlerde pek çoğaldı. Demek oluyor ki altın kaçakçılığı, tuz kaçakçılığı, döviz kaçakçılığı vesaire gibi, yirminci asır medeniyeti bir de insan kaçakçılığı, yahud Yahudi kaçakçılığı icad etti. Zaten, dünyanın bugünkü haline bakarsak insanları bir bakımdan da şu tarzda ikiye ayırabiliriz: Kaçakçılarla kaçakçılığa mâni olmak için uğraşanlar... Dünyada, hareketi veyahud hududdan hududa geçmesi menedilmeyen daha doğrusu kaçakçılığı yapılmıyan ne kaldı ki!

Yahudi olmak, Almanyada, İtalyada, Macaristanda, Çekistanda, Slovakyada, Romanyada, derece derece, büyük kaba hatlılardır. Haydi, bu memleketler nasyonal sosyalist, faşist, yarım faşist, dörtte bir faşist gibi muayyen bir ırkçı hayat görüşüne sahip memleketlerdir, diyelim; fakat, hiç te ırkçı olmayan diğer memleketlerin Yahudilere karşı aldıkları tedbirleri ne ile izah edeceğiz? Budapeştede çok mebzul olan Yahudiler, Yahudi kanununun başlamak üzere bulunan tabikatından sonra kendilerine artık bu memlekette hayat imkânı kalmadığını görerek çekilip gitmek istiyorlar. Fakat, gitmek için, sefaret sefaret dolayı, iltimastan istimasa baş vurup, rica ve minnet, haftalarca uğraştıktan sonra gene vize alamıyorlar. Ne Fransa, ne Amerika, ne İngiltere, ne Türkiye... ilh. Halbuki bu memleketlerde ne ırkçılık kanunları var, ne de bunların Yahudilerle görülmesi hesabları olduğu bahis mevzuudur. Hatta, bu memleketlerin birçoğunda gazeteler, fikir adamları, devlet adamları Yahudilere karşı Almanların, İtalyanların... ilh... muhtelif memleketlerin tabii ettikleri usullerden dolayı şiddetle şikâyetçilerdir. Onlara acıyan, onlar lehinde neşriyat yapan ve hatta siyasetleri onların menfaatleriyle çalışan memleketler bile, Yahudilere ya hiç vize vermiyorlar, yahud da bu vizeler, ya gene «kaçakçılık» suretiler veya, Amerika gibi, küçük birkaç delik bırakmış memleketlerin bıraktıkları iğne deliği kadar küçük kapıdan süzüle süzüle girmek yolu ile elde ediliyor!

Bütün bu hâdiselere böylece dikkat ettikten sonra da düşünüyorum: İnsan oğlunun üstünde sakin olduğu şu dünya, henüz çok geniş ve büyük bir dünyadır. Onun içinde öyle geniş sahalar vardır ki, dünyanın bütün, tam, yarım, çeyrek, sekizde bir ve on altıda bir Yahudisini bir araya toplayıp bu sahalara salıverseniz ve onlar orada iki asır yaşayıp üreseler, neticede bu nüfus kütlesi o sahalarda kaybolup giderler. Şu halde, neden dolayı, Avrupada hiç kimsenin istemediği, Asyanın, Afrikanın, Amerikanın, Avustralyanın da pek az istedikleri bu Yahudilere böyle bir saha gösterilip «işte burada uslu uslu oturup, artık millet olunuz!» denilmiyor? Yahudiler, eğer böyle bir insanlığa lâyık olmayacak derecede fena, korkunç adamlarsa, her memleket

Resimli Makale :**Nasihat alarak büyük iş yapılamaz**

Zorlukla karşılaştığımız, tereddüd içinde kaldığımız, kararsızlıkla bocaladığımız zamanlarda ekseriya muhakkak mesinden emin olduğumuz dostlarımıza müracaat eder, fikirlerini sorarız. İstisna muhakkak ki, iyi bir şeydir, bir çok ahvalde bizi yanlış bir adım atmaktan meneder, iyiliğimizi mucib olur, fakat tesiri en ziyade «menfi» ye karşı koymakta görülür.

Fransız mütefekkeri La Rochefoucauld: «Nasihatle, tavsiye ile, istişare ile fazla büyük şey yapılamıyacağı kanaatindedir,» muhakkak ki fenanın önüne geçilebilir, fakat bu şekilde başarılabilecek büyük eser çok azdır. Büyük insanların hayatlarına bakınız, bizzat kendi eserlerinizi gözden geçiriniz, büyük, yüksek eserin tek kalbden doğanlar, tek iradeyle yapılanlar arasında bulunduğunu görürsünüz.»

SÖZ ARASINDA**Yeni doğan
Holanda prensesi**

Bu resim, Holandanın yeni doğan Prensesi İrene'nin babası, Prince Bernard de Lippe tarafından beşiğinde alınmış bir resmidir. Ne güzel uyuyor, değil mi?

**Amerika tarlalarına
farelerin hücumu**

Amerikada tutulan zirai istatistiklerden, farelerin Amerikan ziraatine müf. his zararlar verdiği ve bu zararların 139 milyon dolara baliğ olduğu anlaşılmıştır. Son günlere kadar birçok tarlaları 123 milyon farenin istilâ ettiği sabit olmuştur.

bunları böyle arz üzerinde yersiz yersiz, serseri serseri dolaştıracağına, bunları hep birden, oldukları yerde, ifna etmenin çaresini düşünseler ya?

Hayır, insanlar ne onu yapıyorlar, ne de ötekini. Yahudiler de gündün güne artan bir sefalet içinde, «canlarını kurtarmak için, her çareye baş vuruyorlar: Meşru, gayri meşru, tehlikeli, tehlikesiz, hülâsa her nevi çareye!»

Acaba, bir gün gelip insanlar kendi kendilerinin insanîyetliklerinden utanacaklar mı? Bilmiyorum ve böyle bir salâhi bekliyenlerden değilim. Dünya, gittikçe insanlık duygusundan uzaklaşarak gidiyor. Bunu sade şu Yahudi meselesinde değil, insanlar arasındaki bütün münasebetlere gittikçe daha fazla kuvvetle hâkim olan yurtdışı hodgâmlıkta, her nevi anaforculukta, her nevi merhametsizlikte çok iyi görüyoruz.

Dua edelim: Allah, bu insanlığın encağını hayretsin!

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra**Ne iyi**

Komşusunun kuzusunu çalan bir hırsızın günah çıkarmak için pazara gitmişti. Kuzuyu çaldığını söyledi; papaz:

— Ne yaptın evlâdım, dedi, yarın ahirette, kuzu yanına gelecek ve kendisini senin çalmış olduğunu haber verecek.

Kuzuyu çalan sevindi:
— Ne iyi, dedi, orada kuzuyu alır, al komşucuğum kuzunu, der sahibine veririm.

**Kraliçe Mari
Antuanet ve
Sinema yıldızı**

Amerikanın en güzel yıldızlarından biri olan Norma Shearer geçenlerde Paris'e gitti ve perestîşkâriarı tarafından çokşun bir şekilde karşılandı. Yıldız son zamanlarda meşhur Fransız kraliçesi Marie Antoinette'in hayatını canlandıran bir film çevirdiği malumdur. Norma Shearer bu filmde şahsiyetini beyaz perdeye aktırdığı tarihi kadının yaşadığı yeri görmek istemiş, onun arabası ile geçtiği yollardan otomobile geçmiş, aynı istikamette yol alarak l'Oeuf de Boeuf

**San'atkar
Bir hırsı**

Bundan bir müddet evvel Pariste Louvre müzesinde çok kıymetli bir tablo çalındığını, iki hafta sonra da Serge Bogosslawsky isminde Parisli bir ressam tarafından tablonun adliyeye getirildiğini yazmıştık. Ressam, tamir esnasında yapılan ameliyelerde bu nefis tablonun kıymetinden bir haylişunun noksanlaştığını görmüş, tabloyu çalmış, temizlemiş, eski kıymetle adliyeye teslim etmiştir.

Serge Bogo Fransız kanunlarına göre suçlu sayılmaktadır. Halbuki bütün Paris onun beraet edeceği kanaatini taşımaktadır.

Resimde ressam ve çaldığı tablo görülmektedir.

Dünyanın en sabırlı adamı

Dünyanın «sabır rekoru» bir Parislidir. Poi Simetyer isminde olan bu Fransız, 44 sene hiçbir gün aksatmaksızın Paris boşanma mahkemelerinde görülmüş ve nihayet davasını kazanmıştır. Bundan 44 sene evvel karısından ayrılmak için mahkemeye müracaat eden Poi, o tarihten itibaren bugüne kadar çalışmış, çabalamış ve nihayet talâk ilâmını almıştır.

sarayına gitmiş, kraliçenin yatak odasının balkonundan bir müddet Parisi seyretmiştir.

Sözün kısası**Kabahat kimde?**

İki sarhoş Alman Beyoğlunda bir kahvede oturuyorlarmış. Bu kahveye yanında iki kadın bulunan bir Yahudi delikanlı girmiş, Almanlar, sözle ve el işaretleriyle Yahudiye tecavüzde bulunmuşlar, Yahudi ayağa kalkmış, Almanların oturdukları masaya doğru yürümüş, bu esnada Almanlardan biri de ayağa kalkarak Yahudiye bir yumruk vurmuş, Yahudi yüzünden yaralanmış.

Hâdise doğru ise Almanlar kabahatlidirler:

Almanyada bir Yahudi düşmanlığı olabilir. Almanlar memleketlerinde Yahudilere hakaret edebilirler. Bütün bunlar, bize aid olmayan, onların dahili siyasetleri eseridir. Fakat bize misafir olmuş Almanlar bizim yurdumuzda barınmış Yahudilere de Almanyada yaptıklarını yapmağa kalkarlarsa onlara:

— Durun burası kendi eviniz değildir! Deriz. Ve nitelim bunu dedik.

Yahudi de kabahatlidir:

Türkiyede barınmış bir insandır. Türkiyede bulunan Türk ve Türk olmayan bütün insanlar gibi, Türk kanunlarının, Türk polisinin himayesindedir. Ona değil Alman, bir Türk bile satışmak, tecavüz etmek hakkını haiz değildir. Böyle bir tecavüz karşısında kaldığı zaman ilk işi Türk polisini çağırmağ:

— Bu adam bana tecavüz ediyor! diye onu polise teslim etmektir. Fakat o, bunu yapmamış, kendine tecavüzde bulunmaları bizzat kendi susturmak istemiş olacak ki mütecavizlere doğru yürümüş, ve bu nahış vaziyete kendi sebep olmuş

Fakat asıl kabahatli bizzat ki:

Sarhoş bir Almanla, Türk kanunlarının, Türk tanıdığı, fakat kendini Yahudi tanıyan bir adamın, kozmopolit bir kalabalıkta tokatlaşmaları hâdisesine gazetelerimizin birinci sayfalarına geçirecek kadar fazla ehemmiyet veriyoruz.

***
Bir adam alacak yüzünden komşusunu yaraladı

Küçükpazarda Kutucularda oturan Raşid aynı evde beraber oturdukları arkadaşı Ali ile bir alacak meselesinden kavga etmişlerdir. Ali bıçakla Raşidi sol kolundan yaralamış, yaralı tedavi altına alınmış, suçlu yakalanmıştır.

Bir otomobile bisiklet çarpıştı

Yanının kullandığı 62 plâka numaralı motosiklet Derbend yolu üzerinde giderken mukabil taraftan gelen şoför Cevadın idaresindeki 1660 sayılı otomobile çarpışmıştır.

Bu müsademede Yanı kolundan ve başından yaralandığından hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Ecnebi profesörlerden ikisi istifa etti

İstanbul Üniversitesi riyaziye şubesi profesörlerinden Fon Mizes, Üni. versitedeki vazifesinden istifa ederek memleketine dönmüştür. Gene riyaziye profesörlerinden Madam Griner de aynı suretle Üniversiteden ayrılarak memleketine hareket etmiştir.

Maarif Vekâleti Üniversite riyaziye şubesinde bu profesörlerin açılı bırakıldığı yerleri doldurmak üzere Avrupadan yeni bazı profesörler celp bededecektir.

TAKVİM

AĞUSTOS											
Rumi sene 1388	22		Arabî sene 1353								
Ağustos 9	Resmî sene 1939		Hicrî 109								
SALI											
GÜNEŞ			İMSAK								
S.	L.		S.	D.							
5	17		5	25							
10	17		8	27							
Receb											
7											
Oğla		İkindi		Akşam							
S.	D.	S.	D.	S.	D.						
Z.	12 17	15 03	18 58	20 39							
E.	5 18	9 06	14 —	1 39							

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Ada vapurunda Adalı birisi arkadaşına sordu:

— Senelerdenberi susuzluktan şikâyet ediyorduk, bağırıp çağırıyorduk. Su nihayet geldi. Fakat bu dakikaya kadar abone yazılmış olanların sayısı kaçtır biliyor musun? Bu sual ile karşılaştığım kat'i malûmata sahib değildim. Omuz

silkti, bunun üzerine söze öbürü devam etti:

«— Tam 46 kişi.»

Bir vapur seyahati esnasında kulağımıza gelen bu muhavere doğru ise senelerdenberi su istiyen Adalıların ancak 46 kişiden ibaret olduğuna:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

İzmir Fuarını ecnebler çok beğeniyorlar

İzmirde bulunan Büyük Elçiler ihtisaslarını 'Son Posta', ya anlattılar

İzmir 21 (Hususî) — Ticaret Vekili Cezmi Erçin dün akşam Fuarı açtıktan sonra Vilâyet erkânı ve açılış merasiminde hazır bulunan sefirlerle birlikte büyük bir trambusa binerek parkta ve Fuarda umumî bir gezinti yapmıştır. Bu gezinti esnasında sıralarla ecnebi pavyonları ziyaret edilmiş ve ilk olarak Fransız pavyonu gezilmiştir.

Müteakiben İtalya, Sovyet Rusya, Yunan, Polonya, Alman pavyonları gezilmiş ve teşhir edilen eserler dikkatle tetkik olunmuştur. İngiliz pavyonu bir kaç güne kadar açılacaktır.

Dün, Fuarı gene binlerce halk ziyaret etmiştir.

Manisa üzüm bayramı açıldı

İzmir 21 (Hususî) — Ticaret Vekili gece rahatsızlandığı için bu sabah, Ticaret Odasında içtimaî mukarrer olan ihracatçıları toplantısı yapılamamıştır.

Saat 1 de otelden çıkan Vekil, Sovyet sefiri tarafından Fuar gazinosuna verilen ziyafette bulunmuş ve saat 4 te Manisaya giderek üzüm bayramını açmıştır.

Cezmi Erçin orada üzüm sergisini gezmiş ve gün heykeline bir çelenk koydu.

Bayram neşe içinde devam etmektedir. Vekil, gece İzmir'e avdet etmiş ve Fransız sefiri Masigli'nin İzmirpasta Fransız pavyonunun açılması dolayısıyla verdiği ziyafette bulunmuştur.

Fuar hakkında sefirler ne diyor?

Sefirlerle Fuar hakkında bir mülakat yaptım. Aldığım cevapları nakle ediyorum.

Sovyet sefiri,

— İzmir fuarı Türk başarısının mükemmel bir hamlesidir. Bu olgun seri ancak Türk enerjisi yükseltilmiştir.

Fransız sefiri:

— Bu bir sulh ve kardeşlik âbidesidir. İtiraf ederim ki muvaffak bir eserdir.

Yunan sefiri:

— Türk inkılabı yürüyor ve işte nümunesi önümüzde duruyor.

İtalyan sefiri:

— Muvaffak olunmuş bir eser ö - nündeyiz.

Romanya sefiri:

— Türkiyenin muvaffakiyeti bizim gururumuzdur. İzmir Fuarı, Avrupa'nın 939 yılındaki en güzel Fuarlarındandır» demişlerdir.

★

İzmir 21 (A.A.) — İzmir Belediyesi, Garaj Santralda bir depo ve Karşıyaka'da çocuk yuvasında kanalizasyon yaptırılmasına karar vermiştir.

Kıbristan İzmir Fuarına iştirak edecekleri getirmek için doğru postalar ihdas edilmiş ve ilk vapur 30 Ağustos'ta Larnakadan kalkacaktır. Denizyolları İdaresi bu sefer için Tirhan vapurunu tahsis etmiştir.

Millî Şef İstanbulda

(Baştarafı 1 inci sayfada)

daha evvel hareket eden hususî trenlerine bindiler. İstanbul valisi Lütfi Kırdar kendilerini Çorluda karşıladı. İsmet İnönü halkın candan tezahüratı arasında İstanbul'a doğru yollarına devam ettiler.

Nusret Safa Coşkun

İstanbulda

Reisicumhur İsmet İnönü dün gece, saat 23,15 de refakatlerinde Başvekil Dr. Refik Saydam, Hariciye, Nafia, Millî Müdafaa Vekilleri ve maiyeti erkânı olduğu halde şehrimizi şereflendirmişler, Floryada treninden inerek deniz köşüne gitmişlerdir.

Millî Şefle beraber dönen Başvekil ve vekiller de aynı trenle saat 12.50 de Sirkeciye muvasalat etmişlerdir.

Millî Şefin Mareşale telgrafı

İstanbul 21 (A.A.) — Altı gün denberi Trakyadaki büyük manevralarda bulunan Millî Şef İnönü, manevraların neticelenmesi münasebetiyle Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmağa aşağıdaki mesajı göndermişlerdir:

Doğantepe - Menekşe sırtları
21/8/939

Sayın Mareşal Fevzi Çakmak Genel Kurmay Başkanı

Altı gündendenberi devam eden büyük manevraları arazi üzerinde ve kıtaat içinde yakından takip ettim. Ordu manevranın tabiatından bulunan zorlukların hiç azaltılmamış olan şartları içinde kumandanlar, uygun ve isabetli tedbirleri ile ve kıt'alar anlayışlı inzibatlı ve yorulmaz faaliyetleri ile temayüz etmişlerdir. Tallim ve terbiyenin en feyizli devri ve mühim asker' meselelerin tetkik sahası olarak 1939 manevrası hakiki bir muvaffakiyetle hitam bulmuştur.

Yüksek sevk ve idarenizin bu mes'ud neticesi için sizi ve mümtaz vazife hissinden ve kıymetinden dolayı cümhuriyet ordusunu hararetle tebrik ederim.

Milletimiz emmiyet ve itilâsının mesnedi olan büyük ordunun kumandanlarına, sübay ve erlerine itimad ve ıftihar duyguları ile sarsılmaz bir surette bağlıdır.

Reisicumhur
İsmet İnönü

gözden geçirmiş ve Başvekilin teklifi üzerine, Oslo blokunu teşkil eden şimal devletlerini bir konferansa davet etmeğe karar vermiştir.

Konferans, Çarşamba günü Brükselde toplanacaktır. Belçikadan maada İsveç, Norveç, Hollanda, Danimarka, Lüksemburg ve Finlandiya bu konferansa davet edilmişlerdir.

İsveç ve Norveç hariciye nazırları, yarın tayyare ile Brüksel'e hareket edeceklerini bildirmişlerdir. Diğer alâkadarların da Çarşambaya kadar muvasafatlarına beklenmektedir.

Brüksel, 22 (Sabaha karşı saat 3 te alınmıştır): Associated Press muhabiri bildiriyor:

Salâhiyyetar mahfellerde söylendiğine göre yarın toplanacak olan şimal devletleri konferansı, Avrupa'nın bugünkü gergin vaziyetini yatıştırma ve nihai safhasına girmiş olan Danzig meselesine bir hal çaresi bulmak hususunda çok mühim bir rol oynayacaktır.

Aynı mahfelle göre bu küçük devletler, beşeriyetin selâmeti ve Avrupa medeniyet namına, Mihver devletleriyle demokrasiler arasında tavassut ederek, evvelâ Danzig ve bilâhare de diğer muallak meselelerin muslihane bir surette hallini temin etmeğe çalışacaklardır.

Konferansın muvaffakiyet ihtimali vardır.

Konferans fikri, bizzat Belçika Kralı Leopold'un olmakla beraber, şimdiki Kralın ismi zikredilmektedir.

İngilterede, Japonyada ve Fransada şiddetli yağmurlar

Tokyoda 6 bin ev sular altında kaldı, Londrada da yıldırım 7 kişiyi öldürdü

Londra 21 (Hususî) — Londra ve havalisinde bugün şiddetli yağmurlar yağmıştır.

Şark mahallelerinde bir ahşap barakaya yıldırım isabet ederek yedi kişinin ölümüne ve on sekiz kişinin de yaralanmasına sebep olmuştur.

Japonyada

Londra 21 (Hususî) — Tokyoda yağın şiddetli yağmurlar neticesinde altı bin ev sular altında kalmıştır.

İnsan zayıflı olup olmadığı henüz belli değildir. Maddî hasarat çok büyüktür.

Fransada

Paris 21 (A.A.) — Bordeaux'da Fransanın şimal muntakalarında pek şiddetli fırtınalar çıkmıştır. Bağlar doludan harap olmuştur. Birkaç kişi ölmüştür. Zarar ve ziyan birkaç milyon franga balığı olmaktadır.

İngiliz - Japon siyasi görüşmeleri

Japonlar İngiliz hattı hareketinde tezadlar bulunduğunu söylüyorlar

Tokyo 21 (A.A.) — İngiliz - Japon görüşmeleri hakkında hükümet matbuat bürosu, aşağıdaki tebliği neşretmektedir:

Tokyo müzakereleri, İngilterenin talebi üzerine açılmıştır. Japonya, bu müzakereleri Tiyençin işinin esasındaki meseleler hakkında İngiliz hükümetinin anlayış zihniyetini nazarı dikkate alarak kabul etmiştir. İngilterenin müzakere etmek teklifi Londranın Çinde Japonyanın askeri, ekonomik ve siyasi ihtiyaçlarını nazarı dikkate tuttuğunu göstermektedir. Buna göre, ekonomik meselelerin de müzakereye konmasına mâni hiç bir hal mevcut değildir. Bu halde, İngilterenin hattı hareketinde tezadlar vardır.

Japonyanın dokuz devlet muahedesine karşı daha çok evvelden almış olduğu hattı hareket malumdur. Eğer İngiliz hükümeti, üçüncü devletlerin müdahalesini mucib olmak niyetinde ise, Japonya hükümeti, buna karşı, ancak, böyle bir teşebbüsü kat'iyen kabul edemeyeceğini kayıtlı iktifa eder.

Ortada müzakere edecek adam yok!

Tokyo 21 (A.A.) — İngiltere büyük elçisi Craigie romatizmadan rahatsız olduğu için odasından çıkmamaktadır. Tokyo müzakerelerine iştirak eden İngilterenin Tiyençin konsolosu da Çarşamba günü Tokyodan ayrılacağını bildirmiştir.

Ortada müzakere edecek kimse kalmadığından İngiliz - Japon müzakere-

Siyaset ALEMİNDE

• Vaziyete bir bakış

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Beynelmîlel siyasi vaziyetin karmakarışık bir halde olduğu muhakkaktır. Karışıklık zonu zamanda biraz daha artmıştır. Bunun artmasına saik olan sebeplerden biri Orta Avrupada göze çarpan siyasi faaliyetin son günlerde harareti bir safhaya girmesidir. Kont Ciyano - Ribbentrop mülakatı, Hitler Burkhart görüşmeleri, Macar Hariciye Nazırının Berlin ve Roma ziyaretleri bu hususta göze çarpan başlıca vakialardır. Gerek bu vakiaların tefsiri için veyahud bunlardan ilham alarak ortaya çıkan haberler ve şayialar, harfiyen bir hakikat gibi kabul etmek doğru değildir. Çünkü umumî vaziyet geçen Eylül ayının nezaketine benzer bir gerginlik arz etmekle beraber ortada fazla salâha, ne de kötülüğün arttığına delâlet edebilecek yeni bir hâdise yoktur. Politika faaliyetleri manevra safhasındadır. Almanya ve İtalyaya, eskiden olduğu gibi, icabında kolaylıkla geri alınabilecek bir takım tehdid veya iskandil hareketlerle meşgul görüyoruz. Davalarından bir santim vazgeçmişe benzemiyorlar. Bu ise, esasen bir hayli yorulmuş olan sınırları büsbütün harab ediyor. Böyle bir halin ilânihaye devamına ise imkân yoktur. Vatikanın tercümanlığı ve Almanya ile İtalyanın telkini ile aktedilmesi istenen konferans da suya düşmüştür. Çünkü İngiltere hükümeti, böyle bir konferansın ister dörtlül, ister on dörtlül olsun; in'ikad edilmemesi için, Almanya ile İtalyanın kuvvete müracaat etmeyi akıllarından geçirmeyeceklerini bervechi peşin kabul ve ilân etmelerini şart koşturmuştur.

Bu vaziyete umumî ahvale bir göz gezdirildiği zaman görülen şudur:

Almanvada iki milyon kişinin seferberliği. İtalyada bir okadar kuvvetin silâh altında bulunması. Bunlara karşı da demokrat memleketlerin her şeye hazır bir halde bulunmaları.

Bu derece âzim bir kuvvetin âtlı bir halde ve büyük masraflara mal olarak bos vere bekletilmelerinin imkânı yoktur. Bundan dolayıdır ki sık sık ihtilâl tehlikeleri mevzuubahs oluyor. Filvaki bu kadar müthiş bir kuvveti ilânihaye altında bırakmak kabil olamaz, ya dağıtılacak, yahud da bir mahalli sarf bulunacaktır. İki s'ktan biri.

Selim Ragıp Emeç

leri ölü bir noktada bulunmaktadır.

Japon Başvekilî İmparator tarafından kabul edildi

Tokyo 21 (A.A.) — Başvekil Hiranuma, bugün İmparator tarafından kabul edilmiş ve Domei ajansına göre, Başvekil İmparatora dahilî ve haricî vaziyet hakkında izahat vermiştir.

Sabahtan Sabaha

Hava ağırlaştı

«Geriye dönmeyecek kadar ileri gittiği itiraf eden Almanya müşkül vaziyettedir. Şimdi bir şehir veyahud koridor meselesi kalmamıştır. Bir haysiyet meselesi meydana çıkmıştır.»

Bu satırlar son bir iki günlük Avrupa gazetelerinin hülâsasıdır. Ve hakiki vaziyet te budur. Almanya'yı bu müşkül vaziyetten Papannın duası ile asası da kurtarmadığına göre Berthesgaden sotosunun geniş camlı mesal odasında oldukça heyecanlı müzakere geçtiği muhakkaktır.

Geçen Büyük Harb de mevsimin bu aylarında Berlinde patlak vermişti. Fakat o zaman bugünkü gibi sıkıcı hava yoktu. Prencibin silâhu yarışa hazırlanan atletleri fırlatan işaret tabancası gibi patlayınca Avrupa toz duvarında içinde kalmıştı. Bu yıldırım darbesi gerçi bir hamlede Belçikayı, Sırbistanı, Romanyayı silip süpüren fakat denizlere ve kıt'lara hâkim olan İtilâf devletleri geniş miqyasta hazırlık yapıp ana hatları tutunca Orta Avrupanın zaferden zaferle koşan orduları sarsıldı. Bir zaman yerlerinde saydılar ve Nihayet Alman orduları Fransız topraklarında oldukları halde Kayserin umumî karargâhı mütareke diledi. Ve sulh Alman toprağına tek bir düşman neferi ayak basmadığı halde Almanya'yı kıskıvrak eden bir muahede ile neticelendi.

Dünle bugün mukayese edilirse Orta Avrupanın bugün daha müşkül vaziyette olduğu görülür. Çünkü bütün hücum istikametleri tutulmuştu ve çok ileri gittiği için adımı geri almakta tereddüd eden Almanya'yı daha ileri gitmekten, yani harb açmaktan korkutan da budur. Harbin bir felâket olduğunda herkes müttefiklerdir. Fakat bu ağır harb havasını daha bir müddet teneffüs etmenin de harb kadar ızdırab verici olmadığını kim iddia edebilir?

Buehan Cahid

İngiliz ve Fransız kabineleri fevkalâde olarak toplanıyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İfaks ile üç buçuk saat süren bir görüşmede bulunmuştur. Bu mülakat esnasında beynelmîlel vaziyetin son inkısafları gözden geçirilmiştir.

Başvekil Çemberlayn bilâhare millî müdafaa, dahiliye ve işe nazırlarla muhalefet lideri Artür Grinvudu kabul etmiştir.

Kabine, yarın bütün nazırların iştirakinde bir toplantı yapacaktır.

Bazı gazeteler, bilhassa muhalif «News Chronicle» ile «Manchester Guardian», gazeteleri, parlamentonun fevkalâde toplantıya davet edilmesini istemektedirler.

Yarınki kabine içtimasında hazır bulunmak üzere harbiye nazırı Hor Belişa dün mezuniyetini geçirmekte olduğu Fransada Cannes'den hareket etmiştir. Mümaileyh bu sabah Parise gelmiş ve Daladye tarafından kabul edilerek bir saat görüşmüştür.

Fransız kabinesi de toplanıyor

Paris 21 — Reisicumhur Lebrun Perşembe günü aktedilecek olan nazırlar meclisi içtimasına iştirak etmek üzere Çarşamba günü akşamı Parise dönecektir. Bundan sonra Paris civarında kâin Rambouillet sotosunda mezuniyetine devam edecektir.

Kabine meclisi yarın toplanacaktır. Yarınki nazırlar meclisi toplantısında Fransız büyük elçilerinin Parise gelmiş olan son raporları üzerinde enternasyonal vaziyet müzakere edilecek ve aynı zamanda Perşembe günü toplantının ruzaamesi hazırlanacaktır.

Başvekil Daladye bugün hariciye nazırını Bone ve bahriye nazırını Campinchiyi kabul ederek uzun müddet görüşmüştür.

Romadaki mülakat

Roma 21 (Hususî) — Hariciye nazırını Kont Ciano, Arnavudlukta ki seyahatini yarıda bırakarak Romaya dönmüştür.

Nazır, bugün Mussolini tarafından kabul edilmiş ve beynelmîlel vaziyet hakkında uzun boyulu izahat vermiştir.

Mussolini ile Ciano arasında cereyan eden bu görüşme esnasında, tayyare ile

Berlinden gelmiş olan İtalyan sefiri Ato. Likonun da hazır bulunduğu söylenmektedir.

Macaristanda

Budapeşte 21 (A.A.) — Kont Csaky, dün akşam buraya gelmiştir. Başvekil Kont Teleki, Kont Csaky'yi hemen derhal kabul etmiştir. Hariciye nazırı, bu görüşmede başvekil ile İtalyan devlet adamlarıyla yaptığı hususî mülakemeleri hakkında izahat vermiştir.

İngiliz gazeteleri diyorlar ki

Londra 21 (A.A.) — Bütün gazeteler, vaziyetin vahametinde müttefik bulunmakla beraber bedbinliğe kendini kaptıрмаğa mahal olmadığını kaydeylemektedir. Gazetelerin büyük ekseriyetinin sandığına göre, yarınki nazırlar toplantısında yeni bir deklarasyon yapılarak İngiliz harici siyasetinin bir kere daha sarılı surette izahına karar verilecektir.

Daily Telegraph diyor ki:

«Diplomatik mahfelleri kanaatine göre, bu seneki buhran geçen senekinden çok başkadır. Zira geçen sene son dakikada hummalı bir surette plânlar vücut getirmek mecburiyeti karşısında bulunulmuştu. Halbuki bugün siyasetimiz tayin olunmuştur. Ve plânlarımız tamamdır.»

News Chronicle diyor ki:

«İtalyanın, Polonyayı Almanya ile doğrudan doğruya müzakerelere girmeğe sevk için Vatikan tarafından yapılan tazyike yardım ettiği muhakkaktır. Fakat İngiltere, bu uzlaşırma tazyikine müzaheret etmeyecektir.»

Diğer taraftan şurasını da unutmamalıyız ki, İngilterenin verdiği garantiye harekete getirebilecek bir vaziyet, Polonyaya karşı Macaristan tarafından da yapılabilir. Bu takdirde de İngilterenin Polonyaya otomatik bir surette yardım edeceğinden şüphe etmemelidir.»

Belçikanın teşebbüsü

Brüksel 21 (Hususî) — Bu sabah Başvekil Pierlo'nun riyaseti altında toplanmış olan Belçika kabinesi, beynelmîlel vaziyetin son inkısaflarını

Bugünlerde ikinci bir hava taarruzu tecrübesi yapılacak

İkinci taarruzun ve pasif korunmanın daha mükemmel olması için tedbirler alınıyor

Trakya manevraları münasebetile mefruz seferberlik sahasına ithal edilen İstanbul'da ikinci bir hava taarruzu yapılacaktır. Taarruzun bugün, yarın veya öbür gün yapılması muhtemeldir. Bu seferki hava taarruzunda pasif müdahaleyi doğrudan doğruya emniyet müdürü Hüğ idare edecektir. Emniyet müdürü Sadri Aka bu husustaki hazırlıkları tamamlamıştır.

Dün saat on altı ile on yedi arasında Çatalca'da on sekiz tayyare görünmüş ise de, bunların İstanbul'a hava taarruzu yapmaya memur edilen tayyareler olmayıp, Trakya manevralarına iştirak eden tayyareler olduğu anlaşılmıştır.

İkinci taarruzun birinciden çok mükemmel olmasına çalışılacaktır. Taarruz esnasında dükkânların kepenkleri indirilecektir.

Dün vilayette vali muavini Muzafferin riyasetinde toplanan pasif korunma komisyonu emniyet müdürlüğünün müdahale hazırlıklarını tetkik etmiştir.

Hava taarruzu münasebetile şehrimize gelmiş olan Dahiliye Vekâleti seferberlik dairesi müdürü Hüsameddin, İstanbul'da uzun müddet kalacaktır.

Bu müddet zarfında Hüsameddin şehrimizdeki pasif korunma tedbirlerini tamamlıyacaktır.

Her beton binanın bodrum katı bir sığınak haline konacaktır. Ahşap binaların mütakâsif bulunduğu semtlerde halkın taarruz esnasında kirlere çıkması temin edilecektir. Umumî sığınaklar şehrin muhtelif semtlerine aynı uzaklıkta olmak üzere inşa olunacak, inşaat esnasında sığınak olmağa elverişli binalardan istifade edilecektir.

Münakalât Vekili liman işlerini tetkik ediyor

Münakalât Vekili Ali Çetinkaya dün öğleden sonra muntaka liman reisliğine gelerek bir müddet meşgul olmuştur. Vekil burada limanlar umum müdürü Raufi Manyas kabul ederek, limanlara aid işler ve yolcu salonu inşaatı hakkında izahat almıştır.

Ali Çetinkaya geç vakte kadar liman reisliğinde kalmıştır. Vekil bugün deniz yollarında tetkikler yapacaktır.

Müteferrik:

Üçüncü Umumî Müfettiş dün şehrimize geldi

Üçüncü Umumî Müfettiş Tahsin Uzer dün öğle üzeri Tari vapurile Trabzon'dan şehrimize gelmiştir. Tahsin Uzer Galata rıhtımında vilâyet ve Parti erkânı ve birçok dostları tarafından karşılanmıştır. Dört ay mezuniyet almış olan Üçüncü Umumî Müfettiş tedavi için Avrupaya gidecektir.

Adliye müsteşarı tetkiklerine devam etti

Şehrimizde bulunan Adliye Müsteşarı Selim Nafiz dün adliye dairesini ziyaret etmiş ve Müddeiumumî Hikmet Onatla beraber, yeni adli teşkilât etrafında yapılacak işlerle meşgul olvel, gerekse öğleden sonra tetkiklerimıştır. Müsteşar gerek öğleden evne devam ederek, geç vakit adliyeden ayrılmıştır.

Bir kitap toplatıldı

(Bu Aslana Dokunma) adındaki kitap, bayi ve müvezzlerden toplatılmaktadır. İtalyaya açık mektub kitabı da, Vilâyet tarafından tetkik edilmektedir.

Arjantin konsolosu Valiyi ziyaret etti
Yeni Arjantin konsolosu dün Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdarı ziyaret etmiştir.

Amerika konsolos ve ataşesi dün vilâyete gelerek pasif müdahale işinde görüldükleri mükemmeliyetten dolayı tebriklerini bildirmişlerdir.

Mekteplerde zehirli gazlerden korunma dersleri verilecek

İstanbul kültür direktörlüğü, bu yıl mektepler tedrisata başlarken «zehirli gazlerden korunma» hususunda bazı mühim kararlar itihaz edecektir.

Bu cümleden olarak gerek il mektepleri, gerek orta ve lisele ve gerekse yüksek mekteplerde talebeye zehirli gazlerden korunmasını öğretecek dersler, bu mümkün olmadığı takdirde seri halinde konferanslar verilecektir. Hükmümetin muhtemel hava taarruzuna karşı halkı her suretle hazırlamak için aldığı tedbirler arasında mekteplerde de bu suretle dersler veya konferanslar tertib edilmiş olması, hedefe daha kolaylıkla ulaşmayı temin edeceğinde şüphe bırakmamaktadır.

Geçen yıl ilk mektep öğretmenlerinden birçoğu, açılmış olan zehirli gaz kurslarına devam etmeğe mecbur tutulduklarından bu yıl verilmiş olan bu kararın tatbiki kolaylıkla mümkün olacaktır.

Liselerdeki öğretmenlerin bir kısmı da bu sene açılacak zehirli gaz kurslarına devam ederek, talebeye ders veya konferanslar verecek bilgileri iktisab etmeleri temin edilecektir.

Ayrıca, her mektep binası dahilinde bir de sığınak yapılması mevzuubahstır. Mektepler açılır açılmaz, bütün bu noktalar birer birer göz önünde tutularak, verilmiş olan kararın derhal tatbik mevkiine konulması için faaliyete geçilecektir.

Yıldırım merasimle denize indirilecek

Haliçte Valide kızığında Türk ve Alman mühendisleri tarafından inşa edilen ve Ay sınıfı denizaltı gemisinin dördüncüsü olan Yıldırım denizaltı gemisinin denize indirilme merasimi, önümüzdeki Pazartesi günü yapılacaktır.

Merasimde Millî Müdafaa Vekili General Naci Tınaz, Donanma Kumandanı Amiral Şükrü Okan, Vali, mülki ve askerî erkân hazır buluncaklardır. Merasimde Amiral Şükrü Okan bir nutuk söyleyecektir.

Maarif Vekili Ankaraya gitti

Birkaç gündür şehrimizde tetkiklerde bulunan Maarif Vekili Hasan Âli Yücel dün şehrin bazı kültür müesseselerini ziyaret etmiş, tetkiklerde bulunmuş, akşam ekspresile Ankaraya dönmüştür. Maarif Vekili, gerek şehrimizde, gerekse Trakya'da yaptığı tetkikler esnasında not ettiği işlerle, Ankaraya muvasalatını müteakib meşgul olacaktır.

Askerî heyetimiz azasından ikisi geldi

İngiltere ve Fransa'da temaslarda bulunan Türk askerî heyeti azalarından Kayseri tayyare fabrikası müdürü binbaşı Avni ve tayyareci yüzbaşı Enver dün sabah Semplon ekspresile şehrimize gelmişlerdir.

Heyet reisi Orgeneral Kâzım Orbay ile diğer azalar Paris'te kalmışlardır. İki hafta sonra şehrimize geleceklerdir.

Dahiliye Vekili ekmeğin işini tetkik etti

Dün belediye meşgul olan Dahiliye Vekili Faik Özalp, Vali muavinî Muzafferden muhtelif işler hakkında izahat almış, şehrin ekmeğin işini tetkik etmiştir.

İstanbul meb'usları dün tetkiklerine devam ettiler

Bir müddettenberi İstanbul halkının derdlerini dinliyen İstanbul meb'usları dün de son olarak, Şişli, Beyoğlu ve Şehremini Halkevlerini ziyaret ederek, halkı dinlemişlerdir.

Meb'uslarımız temaslari sırasında yalnız halkın şikâyetlerini öğrenmekle kalmamakta, aynı zamanda ziyaret ettikleri Halkevlerinin faaliyetleri ve ihtiyaçları ile de yakından alakadar olarak, tetkikat yapmaktadırlar.

Dün de üç muhtelif semtteki Halkevlerini ziyaret eden meb'uslarımız, Şişli, Beyoğlu ve Şehremini Halkevlerinin faaliyetlerini inceden inceye tetkik etmişlerdir.

Beyoğlu Halkevinde meb'uslarımız iki saatten fazla kalmışlar, hem halkı dinlemişler ve hem de evin faaliyetini bütün teferrüatle incelemişlerdir.

Beyoğlu Halkevi reisi Ekrem Tur, bir senelik faaliyetini gösteren ve çok esaslı bir çalışmaya dayanan eserler ve albümler hazırlanmış, bunlar meb'uslarımızın takdirini celbetmiştir.

Rapora nazaran Beyoğlu Halkevinin bütçesi 13,800 liradır. Bunun 8300 lirasını Parti, mütebakı 5500 lirasını evin idare ve mes'uliyetini üzerine almış olanlar temin etmektedir.

Evin 412 kadın, 1559 erkek olmak üzere, 1971 üyesi vardır.

Beyoğlu Halkevinin aza adedi her yıl artmakta olduğundan, binanın dar geldiği zikredilmektedir.

Şehirde bira buhranı devam ediyor

Bira fiyatlarının ucuzlamasından sonra şehirde bira buhranı baş göstermiştir. Hükümet, halkın yüksek dereceli içkileri az kullanmasını temin için bir takım tedbirler yapılarak bira fiyatlarını indirmiş, bunu müteakib de bira bulunamamağa başlamıştır. İhisarlar idaresi şehirde bira nakliyatı işini kendi vesaitile yapmakta, fakat bu vesait ihtiyaca kâfi gelmemektedir.

Fiatların ucuzlamasından sonra bira istihlâki eskiye nisbetle 5.6 misli artmıştır. Şehrin mühim merkezlerinde gazino, birahane ve hattâ depolarda bira bulmak çok müşkül bir hale gelmiştir. Gazino ve birahanelere ucuz bira içmek üzere giren halk bira bulamayınca rakı içmekte ve bu halde, biranın ucuzlatılmasındaki esas gaye ile tam bir tezad teşkil etmektedir. İhisarlar idaresinin şehirdeki bira buhranının önüne geçmek üzere süratle tedbir alması beklenmektedir.

İstanbul merkez kumandanı değişti

Yeni Merkez komutanı albay Hüseyin Hüsnü Taşer

İstanbul merkez komutanı albay Cemal başta bir vazifeye tayin edilmiş ve yerine albay Hüseyin Hüsnü Taşer getirilmiştir. Yeni merkez komutanına vazifesinde muvaffakiyet temenni ederiz.

EKONOMİ

Almanyadan siparişlerin kesildiği hakkındaki haberlerin aslı yok!

Almanyadan ihracat emtiyası üzerine siparişler devam etmektedir. Bu suretle siparişlerin kesildiği hakkındaki haberlerin doğru olmadığı anlaşılmaktadır.

Deri, yapak ve tiftik siparişlerinin nihayetine kadar Almanyaya sevkedilmiş olmaları lâzım geldiğinin bildirilmiş olması da, doğru değildir. İhracatçılarına Eylül ve Teşrinievvel teslimi şartları, kemik, pamuk, yünlü paçavra, ham deriler, av derileri, tiftik, yapak ve benzeri maddeler için siparişler verilmiş, ve bunlar devam etmekte bulunmuştur.

Dün Almanya için piyasada 50 bin kilo miktarda kızıl yapağı kilosu 57 kuruştan, 10 bin kilo meşin ve sahtiyan 107 kuruştan, 10 bin kilo Sivrihisar malı tiftik 110 kuruştan satılmıştır. Muhtelif mallar için pazarlıklar devam etmektedir.

Selânik, Belgrad ve Viyana sergilerine iştirak edilecek

İştirakimiz takarrür eden Selânik, Belgrad ve Viyana beynelmilî fuarlarına gönderilecek nümune ve eşyalar tamamen hazırlanmıştır.

Her fuara gönderilecek 35.50 sandık eşya, bu fuarlara gidecek komisyonerimizin refakatinde sevkedilecektir. Bunlar ayrı birer pavilyona teşhir edilecektir. Bu nümuneler meyanında memleketimizden ihraç edilmekte olan maddeler mevcut olduğu gibi, ihraç kabiliyetini iktisab etmekte olan mevad da vardır. Bundan başka memleketimizin kültür ve inkişâh sahasındaki eserlerle, turistik ve tarihî eserlerinin resim ve maketleri de gönderilmektedir.

Bu sergileri gezecek olanlara memleketimiz hakkında fikir ve malûmat veren broşürler de tevzi edilecektir. Bu arada içtimâl ilerleme ve kadınlığın tekâmülünü gösteren malûmata da büyük bir ehemmiyet verilmiştir.

Ticaret odaları kongresi ruznamesi hazırlandı

Birinciteşrinin 23 ünde Ankarada toplanması takarrür eden beşinci ticaret ve sanayi odaları kongresi ruznamesi hazırlanmış ve alakadarlara gönderilmiştir. 28 Birinciteşrin akşamına kadar de-

Deniz işleri:

İskenderun limanının yeni kadrosu hazırlandı

Limanlar Umum Müdürlüğü, İskenderun limanının yeni kadrosunu hazırlamış ve şehrimizde bulunmakta olan Münakalât Vekili Ali Çetinkaya'nın tasvibine arz etmiştir. İskenderun limanının yeni memurları yakında Hataya giderek vazifelerine başlıyacaklardır. Liman işlerinin Fransızlardan teslim alınmasından sonra oraya gönderilen ve muvakkaten vazife görmekte olan umum müdürlük memurları da, yeni memurlar gittikten sonra şehrimize döneceklerdir.

Kadeş vapuru geliyor

Almanyada yapılmış ve Etrüsk vapurunun eşi olan Kadeş vapuru yarın veya Perşembe günü limanımıza muvasalat edecektir. Kadeş vapuru Mersin hattı seferlerine tahsis olunacak, sürat tecrübeleri ve gümrük muayenesi yapıldıktan sonra seferlere başlıyacaktır. Denizyolları İdaresi, inşası bitmek üzere olan Savaş ve Egemen vapurlarının mürettebatını da yakında Almanyaya gönderecektir.

Bir müfettiş Bebek - İstinye yolunu tetkik etti

Nafia Vekâleti Bebek - İstinye yolunu tetkik ettirmek üzere bir müfettiş göndermiştir. Müfettiş yol inşaatını tetkik etmiş, hazırladığı raporu Vekâlete vermiştir. Raporda inşaatın normal şekilde devam ettiği, bati hareket olduğuna yolundaki iddiaların varid olmadığı yazılmaktadır.

vam edecek kongreye mevcut ticaret odaları ve borsalardan en az üçer üçer iştirak edecek murahhasların borsa ve odaların muameleatını iyi bilen tüccarlarla, bu teşekküllerin tecrübeli memurlarından olmasına itina gösterilecektir.

Kongrede ticaret ve sanayi odalarının yeniden teşkilâtlandırılması ve sanayi odaları kurulması mevzuubahs edilecektir.

Bundan başka ticaret ve zahire borsalarının teşkilâtlarının genişletilmesi ve standardizasyon ve tağşişin men'i işlerinde odaların ve borsaların faaliyete sevkî imkânları görüşülecektir.

Aynı zamanda odaların başlıca istihlak maddelerinin vaziyetleriyle daha yakından alakadar olmaları ve hayatı muvazelenin bakımından yapılacak tetkik ve faaliyetlere iştirak ettirilmelerinin teminleri cihetine gidilmesi müzakere edilecektir.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 21 - 8 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.98	5.78
Nev - York	126.675	126.675
Paris	8.365	8.365
Milano	6.6625	6.6625
Cenevre	28.6075	28.6075
Amsterdam	67.9875	67.9875
Berlin	50.825	50.825
Brüksel	21.6175	21.6175
Atina	1.0825	1.0825
Sofya	1.56	1.56
Prag	4.3875	4.3875
Madrid	14.085	14.085
Varyova	28.7875	28.7875
Budapeşte	24.4525	24.4525
Bükres	0.905	0.905
Belgrad	2.8925	2.8925
Yokohama	84.62	84.62
Stokholm	80.5725	80.5725
Moskova	23.9025	23.9025

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
" " II "	—	—
" " I vadeli	—	—

Kültür işleri:

63 üncü mekteb yeni bir binaya nakledilecek

Unkapanındaki 63 üncü ilmekteb, bina buhranı yüzünden iki üç yıldan beri harab bir binada tedrisat yapmaktadır.

İstanbul Kültür Direktörlüğü, harabî binalarda tedrisat yapan mektepleri imkân oldukça yeni binalara nakletmeğe karar vermiş olduğundan, 63 üncü mektebi de Cibaliye yeni inşa edilmiş olan bir binaya nakletmeğe karar vermiş, bu hususta alakadarlara emir vermiştir.

Pollste :

Üç eroin kaçakçısı yakalandı

Gümrük muhafaza teşkilâtı memurları, evvelki gün Küçükayasofyada Necati ve Ali adlarında iki kişiyi eroin alıp satarlarken yakalamış ve muhafaza başmüdürlüğüne götürmüşlerdir.

Muhafaza başmüdürlüğünde tahkiyat sırasında, Yaşar adında bir arkadaşları bunlara kullanmak üzere esrar ve afyon vermek istemiş, Yaşar da yakalanmıştır.

Üç eroinci asliye beşinci ceza mahkemesine verilmişlerdir.

Reşid Rıza - Ertuğrul Sadi Tek

Bu akşam Suadiye Şenayolda Çınardibi sâile bahçesinde

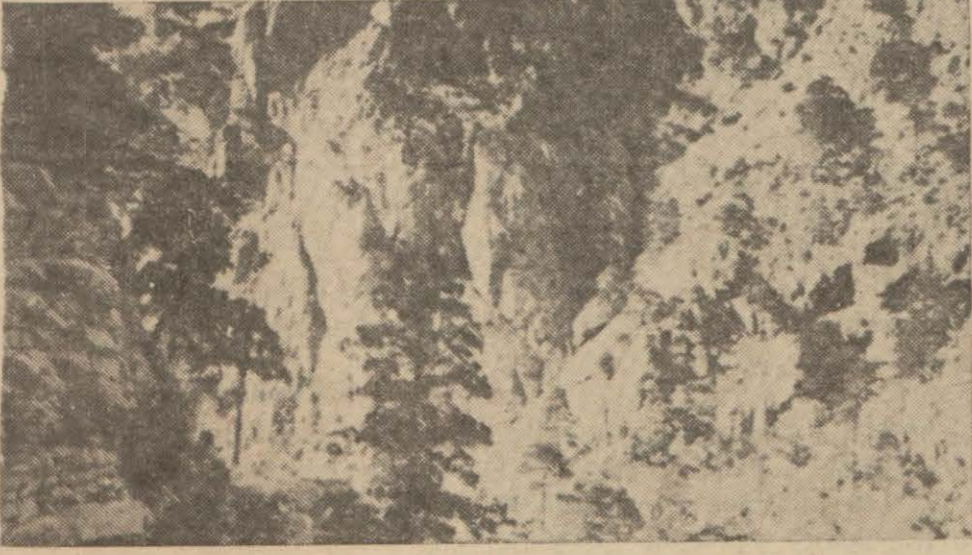
SAÇLARINDAN UTAN

Vodvil 4 perde

MEMLEKET HABERLERİ

Toros ormanlarından azamî fayda elde edilecek

Bilhassa Pos ormanlarında yakında faaliyete geçilerek birçok isteklerin daha ucuz ve serbest bir şekilde temine çalışılacak ve halka kolaylıklar gösterilecek

Torosların Pos ormanlarından bir görünüşü

Adana, (Hususi) — Toroslardaki ormanlardan Çukurova halkının azamî istifadesi için teşebbüsler yapılmaktadır. Seyhan bölgesi dahilindeki devletin ormanları kısmen serbest satışla idari şekilde işletilmekle beraber, kısmen devlet işletmesinin ayrılmış bulunmaktadır.

Bunların başında daimi işletmeye açılan «Pos ormanları» gelmektedir. Orman umum müdürlüğüne tayin edilen hususî memurlar yakında gelerek vazifelerine başlayacaklardır. Bu sahada faaliyete geçilmekle dahilden birçok istekler daha ucuz ve serbest temin edilmiş olacaktır.

Esasen tatbik edilmekte olan 3116 ve buna ek olan 3444 numaralı kanun ahkâmı da köylünün kalkınması, millî servetin artması ve ormanlarımızın ıslahı gayesini istihdaf etmektedir.

Haziran 939 ay içinde Seyhan mıntakası dahilinde odun ve kömür olmak üzere 2387 kental mahrukat, 3178 metre murabba kerestelik ağaç satışı ve üç kental ihlamlar çiçeği mahsulü kaydedilmiştir.

Bundan başka 630 kental kömür, 6726 kental odun keşfi yapılmıştır ve gene bir ay içinde 26 kaçakçılık vukuatı olmuş, 1118 ağaç, 134 kental mahrukat müsader edilmiştir.

Pos ormanlarından bu yıl azamî istifadenin ne şekilde temin edileceği hakkında etüdler yapmak üzere mntaka orman idaresi müdürü Fuad Erven orman mntakalarında dolışmaktadır.

Halk işleri bürosu

Halkın davelerdeki işlerini takip ve evraklarını tanzim etmek, kanuni yolları onlara göstermek için Adana vilâyet binasının alt katında bir «Halk işleri bürosu» vardır.

Vilâyet, bu büro faaliyetinin vilâyet binası dahilinde ve vilâyet memurları ile işlemlerini muvafık görmemiş olduğundan bu büroyu lâğvetmiştir.

Haber aldığımıza göre, Adana Halkevi halk için çok faydalı olan bu büroyu Halkevi binası dahilinde açmayı kararlaştırmış ve hazırlıklara başlamıştır.

Bu teşebbüsün halk ve bilhassa köylü için büyük istifadeler temin edeceğine şüphe yoktur.

Kütahyada sellerin zararı 150 bin lira tahmin ediliyor

Kütahya, (Hususi) — Geçen Cuma günü başlayan şiddetli yağmur burada ve civarda oldukça ehemmiyetli hasarlar yapmıştır. Şimşek, yıldırım, dolu birbirini takip etmiş, 1 buçuk saat mütemadiyen sağnak halinde yağmur düşmüştür.

Şehrin garbi cenubisinde yokuş başından şiddetli seller akmış, Sultandağı deresi boyunca olan evleri, bahçeleri sular basmış, Şengül ve Pekmez pazarı köprüleri tıkanmış, Balıklı Meydan, Polatbey mahalleleri su altında kalmış, birçok evlerdeki mallar, dükkânlarda ve hanlardaki eşya zarar görmüştür.

Zararın 150 bin liraya yakın olduğu tahmin edilmektedir. Nüfusça ziyat yoktur.

Mersinde bir gazino Şarkıcısını Bıçakladılar

Adana (Hususi) — Dün akşam Mersin Belediye gazinosunda çirkin bir hâdise olmuştur. Hâdise şudur:

Gazinonun sahnesinde çalışan Adalet adındaki bir şarkıcıya şarkı ismarlayan Cemal, kadının istediği şarkıyı okumasına fena halde sinirlenmiş ve derhal yerinden sahneye fırlamıştır. Sahneye atılan Cemal, kadını belinden yakalamış ve bıçağını çekerek Adaleti muhtelif yerlerinden vurmuştur. Yaralı kadın hastaneye kaldırılmış, Cemal de yakalanarak tevkif edilmiştir.

İzmit 31 inci alaydaki talebelerin and içme merasimi

İzmit (Hususi) — Bu Perşembe günü saat 15 te Yenikışla önünde kahraman 31 inci piyade alayımızda stajda bulunan ordumuzun müstakbel sübaylarını teşkil edecek olan harb talebelerinin and içme merasimi yapılmıştır. Merasime saat 15 te alay komutan muavini yarbay Şükrünün vezir bir nutku ile başlanmış ve bunu müteakib alay sancağının önünde hazırlanan ve al bayraklarımızla süslenmiş bulunan muhtelif silâhlardan mürekkep bir masanın başında bütün talebelere sıra ile binbaşı Hamdi Utku tarafından and içmeleri yaptırılmıştır. Bundan sonra başlarında sübayları olduğu halde bütün alay erleriyle talebeler komutanlarının önünde bir resmigeçid yaparak merasime nihayet vermişlerdir.

Merasim çok parlak ve muntazam olmuştur. Başta Tüm komutan vekili albay Raif Argun olmak üzere bütün sübaylar ve kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuş, bu vesile ile de halk kahraman alayını sevgi ve saygı ile bir kere daha alkışlamak fırsatını bulmuştur.

Nazilli Çelikel Bıçkı ve Dikiş Yurdu

Nazilliden yazılıyor: Nazilli Hayriye Çelikelin dikiş ve bıçkı yurdunun bu sene açtığı sergiyi (5000) vatandaş ziyaret etmiştir. Resim Hayriye Çelikel ile talebeleri olan genç kızları göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey, şehrin temizlenmesi bakımından...

... Bu tam yerinde bir karar, bundan böyle cadeler...

... Sokakları kirletenlerden para cezası alınacakmış...

Hasan Bey — Desene on beş gün sokaklar temiz kalacak.

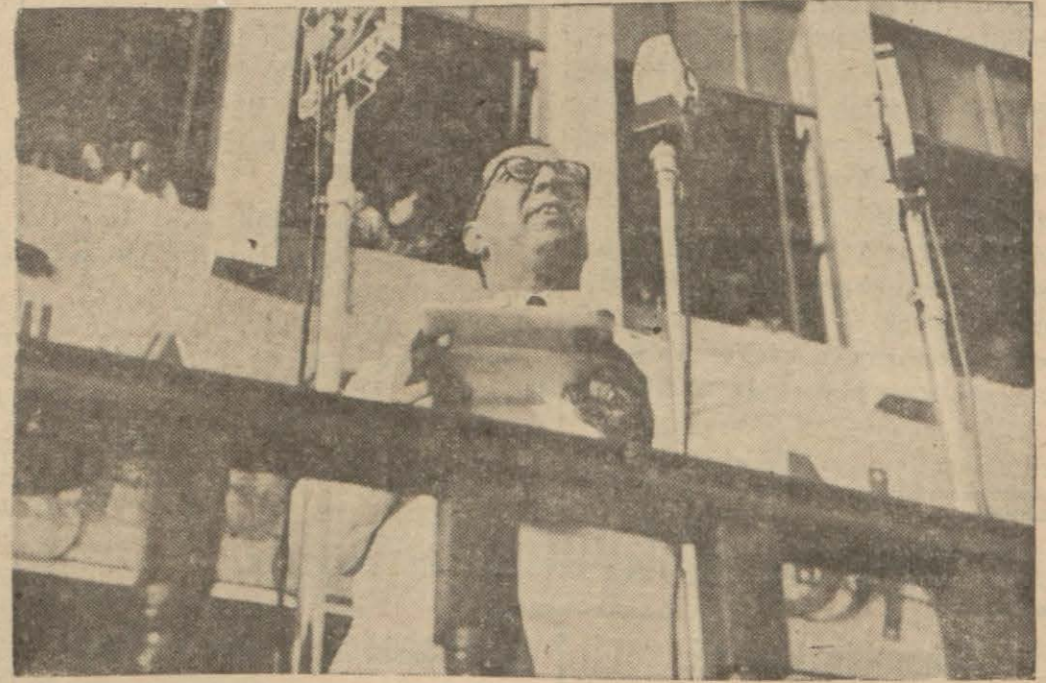
— Neye on beş gün Hasan Bey?

Hasan Bey — On beş gün sonra bu karar da diğerleri gibi unutulur de...

İzmir Fuarı nasıl açıldı?

Açılma törenine başlanırken

Ticaret Vekili açılış nutkunu söylüyor

Belediye Reisi Behçet Uz nutuk söylerken

Fuarın bayraklarla donanan 9 Eylül kapısı

Samsun meb'usları intihab dairelerinde

Samsun, (Hususi) — Samsun meb'usları Amiral Fahri Engin Süleyman Necmi, Ruşeni Barkın daire intihabiyelerinde tetkikler yapmak üzere Salı günü Tarih vapurile şehrimize gelmişlerdir. Meb'usumuz Bayan Meliha Ulaş ta ayrı gün trenle Ankaradan gelmiştir.

Seylâbtan yıkılan köprülerin tamiri başlıyor

Samsun, (Hususi) — Son ay zarfında vukua gelen iki büyük seylâbda yıkılan muhtelif köprülerin inşaatı yakında başlayacaktır. Elyevm mürrer ve uburun inkıtaa uğramaması için gereken tedbirler alınmıştır ve köprülerin mevkilerinde otomobiller için geçit temin edilmiştir.

Karamürsel köylerinde korucu teşkilâtı

İzmit (Hususi) — Karamürsel köylerinde korucu teşkilâtı çok muntazamdır. Kaymakam Kemal Sonatın tenzibile her köyde birer korucu bulunmaktadır. Bu koruculara yeni elbiseler tevzi edilmiştir. Resim yeni elbise giyen korucuları kaymakam ile beraber göstermektedir.

Gerede malmüdürlüğü

Bir sene yakın bir zamandanberi kazamız Malmüdürlüğü Maliye varedat memuru Hasan tarafından idare edilmekte idi. Bu sefer bu memuriyete Fahri Gören tayin edilmiş, Gerede'ye gelip vazifesine başlamıştır.

Hâdiseler Karşısında

Pasif korunma

Erkek, çok düşünceliydi. O sabah evden çıkarken karısı, bir liste yapıp eline vermişti. Listede neler neler yoktu. Mutfak bomboşmuş, ne yağ varmış, ne pirinç, ne soğan, ne sirke!.. Elhâsıl ev erzakı namına ne akla gelebilirse karısı, hepsinden dönder beşer kilo istiyordu. Bu kadarla kalsa gene iyi! Listenin bir de giyecek kısmı vardı ki; değme babayığit bu kısma para yetiştiremezdi. Filân dükkânın camekânındaki emprimeden dört metre, filân mağazadaki, filân model, filân numara iskarpinler, filân şapka-cıya ismarlanmış parası verilip alınacak bir şapka, filân yerde evvelden pazarlığı yapılmış çanta.

Erkeğin cebinde topu topu on lira vardı. On lira ile istenilenlerden giyim eşyasını değil; erzakın ancak iki kalemni bile alamazdı. Borç para bulmak lâzımdı. Eşe uğradı, dosta uğradı. Eş dosttan kimi, param yok, deyip atlatmıştı. Kimisi parası olduğunu, fakat kendi sarfedeceğinden veremeyeceğini söylemişti.

Evli erkek ne yapacaktı; eve eli boş döndüğü zaman karısı bağırarak, çağıracaktı. Erkek de belki kızacaktı. O da bağırıp çağırmağa başlayacaktı. Saç saça, başbaşa gelmeleri de muhtemeldi.

Evli erkek bunları düşünürken, ca-

navar düdüklü mefruz tayyare hücumunu ilân ettiler. Bir polis evli keçe işaret etti!

— Sığnağa giriniz.
Evli erkek polisin işaretine itaat etti. Sığnağa girdi. Orada kaldı. Tayyareler gelmiş, bombalar atılmış, herşey bitmiş, sığnaktaki erkek bunlardan haberdar olmamıştı bile! Polis seslendi:

— Hava hücumu bitti, dışarı çıkabilirsiniz.

Evli erkek sığnaktan çıktı. Cadde gene eskisi gibi idi.

Evli erkek düşündü, yüzü güldü:

— Pasif korunma ne iyi şeymiş!

Dedi, evinin yolunu tuttu. Kapıyı açan karısı, onu eli boş görünce bir canavar düdüğü gibi:

— Aaaa!

Dedi. Erkek polisin işaretini hatırladı. Hiç cevap vermeden odasına çıktı. Kapıyı kilitledi. Bir müddet odada oturdu. Saatine baktı. Odaya gireli bir saat olmuştu.

— Dışarı çıkabilirim!

Dedi. Kapıyı açtı. Dışarı çıktı. Karısı işile meşguldü.

Erkeğin yüzü güldü:

— Pasif korunma ne iyi şeymiş, dedi.

İsmet Hulusi

Kadın Köşesi

Mevsimin modasını nasıl karşıyalım?

Sonbaharın kokuları yavaş yavaş geliyor. Hava arasına bozuldukça, istemeden yazın yakında elimizden uçup gideceğini düşünüyoruz. Şık kadın; yeni mevsime şimdiden fikren hazırlanıyor. Modelleri uzun uzun karıştırıp yarınki modanın izlerini seçmeye çalışıyor. Bu etüd onun şıklığının esasidir, temelidir, ruhudur. Yarın çokları modayı, bir sürpriz karşısında kalmış gibi, yadırgıya rak seyrederek ve ne beğeneceğinde, neye karar vereceğinde bocalayıp dururken; o, alışkın gözlerle modellerin en güzel, en orijinal, en kibarını seçecektir.

Yeni bir modanın karşısında şaşırıp yanlış karar vermek istemiyorsanız, siz de onun gibi, şık kadın gibi yapınız. Her mevsim sonuna doğru modellerde, moda kitaplarında gelecek modayı tebarüz ettiren örnekleri araştırınız. Onları uzun uzun tetkik ediniz. Günün modası ile farklarını bulunuz. Bu farklardan hangilerinin sizin tipinize uyacağını tayine çalışınız. Böyle bir tetkik tıpkı, yapacağı tablonun üstünde uzun uzun düşünen bir ressam gibi size yeni yeni fikirler ilham edebilir. Sizi yarın birdenbire ortaya çıkacak modanın karşısında bir yabancı vaziyetinde kalmaktan kurtarır.

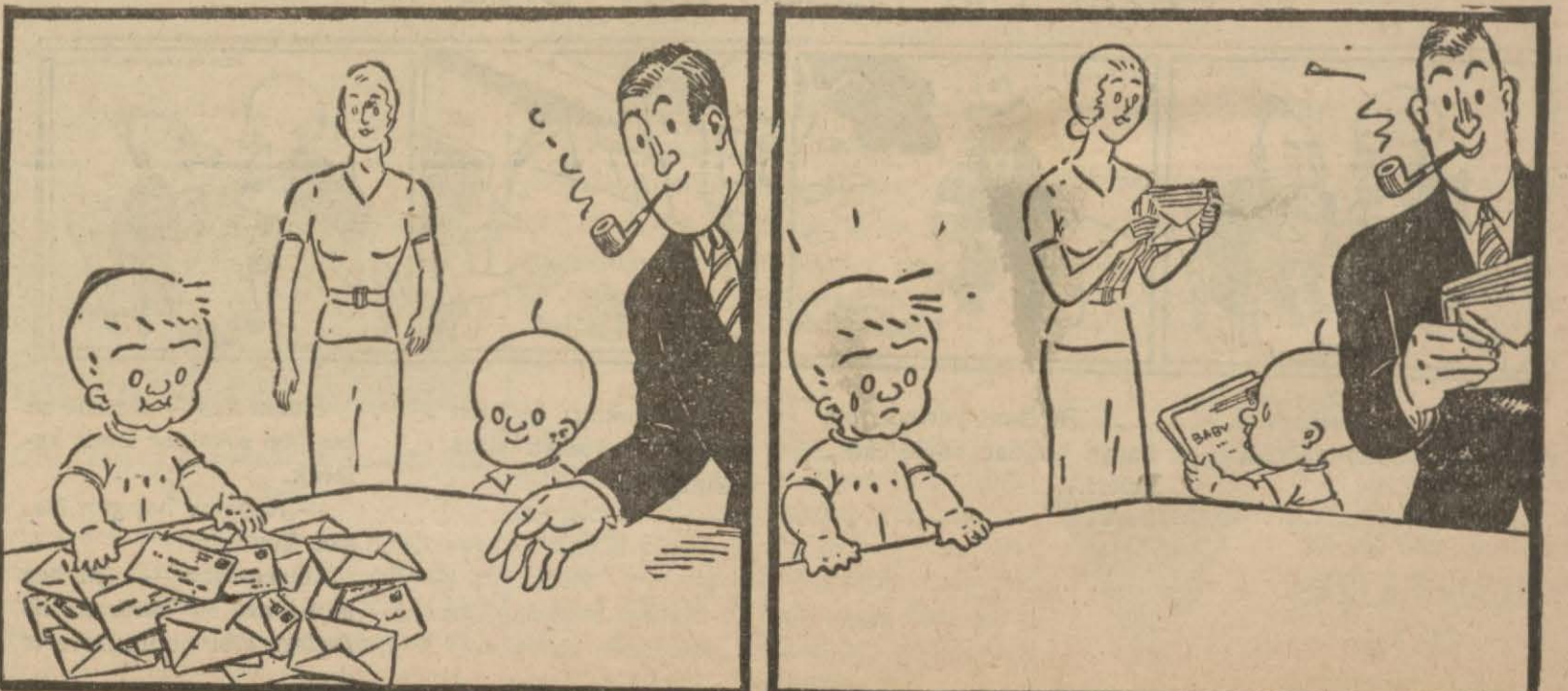
Bir yandan modellerle meşgul olurken bir yandan da bu mevsimden arta kalan eşyanızı (rob, manto, çanta, eldiven ve saire) gözden geçiriniz. İçlerinden hangisinin bir mevsim daha işinize yarayabileceğini kestiriniz. Yeni mevsimde yeni şeyler alırken bundan çok fayda görürsünüz. Meselâ: Yaz için aldığınız bir örnek şapka, eldiven, ayakkabı ve çantanız sonbahara da uyacak gibi ise baharlık, tayyör veya mantonuzu onların rengine uydurursunuz. Çanta vesaire masrafı ortadan kalkar.

Yahud: Manto altından giyilebilecek yazlık bir robunuz varsa, alacağınız manto kumaşını bu roba uygun seçersiniz. Bu sizi yeni bir rob yaptırmak külfetinden kurtarır.

Bundan başka: Bazı giyeceklerinizi gündünden önce hazırlayıp tam vaktinde giymek imkânlarını da bulursunuz.

Örgüler bu seridendir. Şimdiden başlanan bir örgü (rob, tayyör vesaire) bahar başında bitmiş olur. Ve ilk istediğiniz gün elinizin altında bulunur.

Bacaksızın maskaralıkları:

TEYZE

Bunları biliyor mu idiniz?

Dinamitin kudreti

Bir kilogram dinamit, ancak bir çeyrek litre bir yer tutar. Fakat patladığı zaman bir milyon kilograma kuvvet olur ki bu kuvvet bir milyon kilo ağırlığı bir metre yükseltecek bir kudrettedir. Bu hâdise için bir saniyenin iki milyonda biri kadar bir zaman kâfi gelir.

Piyerloti ve oğlu

Meşhur Fransız muharriri Piyer Lotinin asıl ismi Jüljen Vio ve oğlunun ismi de Samüel Vodur. Vio aile ismi olur.

Piyer Loti Türkiye'ye geldiği zaman Aziade isimli bir kadınla tanışmıştı. Onların tanışmalarına yardım eden adamın adı Samüeldi. Loti oğluna kendisini Aziade ile tanıştıranın ismini vermişti.

Köpeklerin dişçileri

Nevyorkta yalnız köpek dişleri tedavi eden dişçiler vardır. Bunlar getirilen köpeklerin çürük dişlerini, âdetâ insan dişi doldurur gibi doldururlar. Dişlere kron geçirirler ve iğretli dişler koyarlar.

Karlsbadda garib iki kaya

Çekoslovakya'da Karlsbad şehrinde bir mağarada bulunan bu iki kaya parçası, yani stalaktit ve stalagmitler senelerce yavaş yavaş birbirine yaklaşmışlar, nihayet üç yıl evvel bu vaziyette kalmışlardır. Artık uzamamaktadırlar. Halk bu iki ucun birleşmeyeceği kanaatinde dir.

Uğursuz pul

25 sene evvel, Amerikada on üç santimlik posta pulu yapılmıştı. Bu pul pek az kullanılmış, ve uğursuzdur denilerek kaldırılmıştır.

Civanın taşınması

50 kilo civa alan bir kaba elli kilo civa koyup taşımaktan, 30 kilo civa koyup taşımak daha güçtür. Çünkü civa sallandıkça iki tarafa vurur ve taşınması bu yüzden daha güçleşir.

GONULİSLERİ

Basit hikâyeler Serisi

Bay «O» nun anlattığı hikâyede bir fevkalâdelik bulamıyorum, sergüzeşte verilecek netice de basittir.

Bay «O» faktır aileden bir kızla evlenmiş. Karısına iyi bir muhit hazırlamış. Biraz irfan vermiş ve mes'ud da olmuş. Fakat çabuk yükselen kızın bir iki sene sonra ileriyeye sürdüğü iddia baktınız:

— Ben evde sıkılıyorum, bir iş bularak çalışmak istiyorum» demiş.

Bay «O» karısının çalışmasına muarız, fikrini sarahatle söylüyor ve bir gün evine döndüğü zaman karısını gitmiş buluyor. Gidiş o gidiştir. Kadın evvelâ akrabasından bir ailede misafir, sonra bir eakeğne metres oluyor.

Dedim ya vak'a olağan şeylerden dir. Alacağı netice de basit olmak gerektir:

— Bugün fiilen ayrılmış vaziyette bulunuyorsunuz. Fiilî vaziyeti hukuksızlaştırıp meseleye nihayet veriniz.

★

Manisada Bayan «Ö.» ye:

Sihhatte görünen birçok kimseleri

«röntgen» den geçiriniz, mühim bir kısmının ciğerlerinde kireçleşmiş, u-faktefek benekler bulabilirsiniz. Verem mühim bir hastalıktır, uzun tedaviye, büyük ihtimama lüzum gösterir, fakat zamanında keşfedilirse geçmez değildir: Size ilk tavsiyem çoğunuzu yanınızda bulundurmamaktır. Mümkünse yakın akrabalarınızdan birine emanet ediniz ve İzmir sanatoryomunda bir müddet daha kalınız, istikbalî sonra düşünürsünüz.

★

Bay «N. Ş.» ye:

— Kız haklı görüyorum, size aşkınızı itiraf etmek için muhtelif fırsatlar hazırlasın, birçok tesadüfler yaratsın, daima mültefit bulunsun, aranızda tanışıklık ta mevcud olduğu halde siz «mahcubiyet» perdesi altına gizlenerek istifade etmiyesiniz, elbette nihayet yüz çevirecektir.

Hatayı tamir etmek mümkündür, eğer henüz zamanı geçmemiş ise! Nasıl? diye sormayınız, bu dakikaya kadar takip ettiğiniz yolun aksini tutmak düşünemeyeceğiniz şeylerden değildir.

GÜNÜN ADAMLARI

Doktor Burckhardt

Danzig şehrinin Milletler Cemiyeti komiseri nasıl bir adamdır?

Son günlerde ismi en çok anılan adam muhakka ki Danzig serbest şehri Milletler Cemiyeti yüksek komiseri doktor Burckhardt'tir.

Doktor Charles Burckhardt 1895 senesinde İsviçre'de Cenevre şehrinde doğmuştur.

Cenevre üniversitesinin tarih doktorudur. Bu üniversitede birçok seneler ders vermiştir.

İsviçrenin milli şairi tesmiye edilen meşhur dram muharriri Gonzague de Reynold'un kızı ile evlenmiştir.

Doktor Charles Burckhardt 10 Şubat 1937 tarihinde Danzig serbest şehrine Milletler Cemiyeti yüksek komiseri olarak tayin edilmiştir.

Milletler Cemiyetinin son iki ictiliminde bu tarihi şehir hakkında her kesin dikkat nazarlarını çekmiş olan iki mühim ve mufassal rapor vermiştir.

Mumaleihin Danzigdeki rolü silik kalmıştır. Kendisi bugün esmekte olan borayı çoktandır sezmiş bulunuyordu. Gerek Alman gerekse Leh taraftarlarının itimad ve tevccühlerini kazanmaya çalışmış ve muvaffak olmuştu. Her iki taraf bugün ona karşı bü-

Doktor Burckhardt

yük takdir ve itimad hisleri beslemektedirler.

Mareşal Göring'in şahsi dostu olduğu kadar Danzigdeki Leh yüksek komiseri mösyö Chodatzki'nin de samimi dostudur. Arasıra Mareşal Göring ile ava gider.

Alman devlet reisi Hitler onun için şu sözleri söylemiştir:

— «Mösyö Burckhardt fevkalâde dihayet ve fetanet sahibi bir adamdır! İnce bir adamdır!»

Alman ve Leh ricalinin tam manasile itimadını kazanmaya muvaffak olan doktor Burckhardt, aynı zamanda Lord Halifaks, Georges Bounet ve Sandler'den müteşekkil bulunan «Üçler komitesi» nin itimadını kazanmaya muvaffak olmuştur.

1938 senesi Eylülünde zuhur eden vahim ihtilâfı yatıştırdığı gibi şimdiki ihtilâfı dahi yatıştırmak için geceli gündüzlü çalışmaktadır.

— Ben sulh taraftarıyım. Bir tek fikrim var. O da sulhü kurtarmak ve sulhü ibka eylemektir.

Demektedir.

Burckhardt Danzig şehrinin en güzel villalarından birinde ikamet eylemektedir.

Senede 18.000 Türk lirası aylık almaktadır. En büyük merakı pipo içmektir. Pipo tütününü bilhassa İngiltereden getirtmektedir. Londrada Piccadilly'de bulunan bir tütün ticarethanesi onun için hususî bir pipo tütününü hazırlamaktadır.

AVRUPA VOLKANINDA

Almanya ve İtalya İsviçreye yeniden teminat vermişler!

Buna rağmen kuru vâdlere aldanmamak lâzım geldiğini takdir eden İsviçre hazırlıklarına devam ediyor

Yazan : Ercümen Ekrem Talu

Bern, 18/8/1939

Evvvelki mektublarında Mühverin İltisak noktasında bulunan İsviçrenin, yarın harb olursa, geçen defa Belçikenin uğradığı irtilâ felâketine uğramaktan ne türlü endişe ettiğini söylemiştim.

Bugün bu küçük devletin huzurunu selmeden diğer, ikinci bir tehlikeden bahsedeceğim:

Bu tehlike, totaliter devletlerin istilâ emellerini hak göstermek için ötedenberi prensip olarak ileriye sürdükleri ırkçılık davası, dan doğuyor.

İsviçre ilk nazarda bu davanın şümülü dairesine dahil gibi Zürihte açılan sergide İsviçrenin müdafaa hazırlıklarına gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

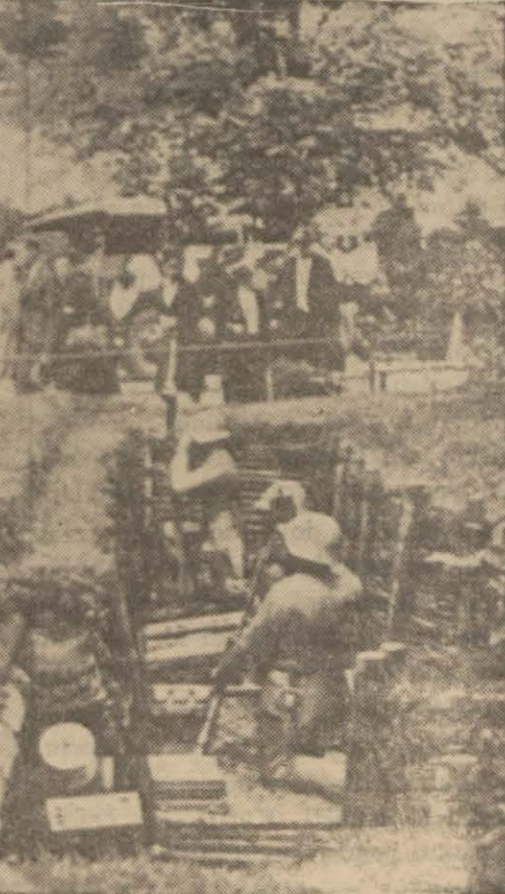
gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

İsviçrenin müdafaa hazırlıklarına gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

gösteren kısımdan bir köşe

KİTABLAR ARASINDA

Güzel bir eser! "Hiç"

YAZAN: İBRAHİM HOYI

Değil yalnız Son Postanın, diğer birçok gündelik gazetelerin de okuyucularının pek iyi tanıdığı değerli hikâyecisi romancı Suad Dervişin son günlerde yeni bir eserini daha bizlere verdi. Kültür bakımından kadın muharrirlerimizin en başında gelen romancı, ülkesinden dışarıya birçok kereler seyahat etmiş, Avrupa'nın en büyük şehirlerini dolaşmış, senelerce buralarda kalmış, Avrupa kültürünü anıyarak, bilerek hazmetmiş olan bahtiyar varlıklardandır. İşte bütün bu silâhlarla mücehhez bulunan Suad Derviş, şahsi zekâsı, içi görebilme kudreti ile, kadınlığın tabii ve insiyakî romantizmasını, hakiki ve kabalaşmayan realizme perçinlemiştir. Bu yüzden de yıllardır Türk edebiyatına verdiği hikâyeye, nüvel ve romanlarında, hiçbir kadın muharririmizin erişemediği bir muvaffakiyete ulaşmış, bu hikâyeye, nüvel ve romanlarında kullandığı en müşkül tezleri, bir balmumu ustası gibi istediği şekilde ve kolaylıkla yoğurmuş ve bir ta-kımları gibi asla aburdütye düşmemiştir.

Suad Dervişin bariz bir tarafı da gazeteciliğidir. Gündelik hayatın her cephesinde dolaşarak tetkikler yapan ve en mütevazı halk tabakasından tutunmuş da, en yüksek sosyeteye varıncaya kadar her mevzuu işleyen Suad Derviş, gazeteciliğinde ne kadar usta ise: Hikâyecilik ve romancılığında da bu gazetecilik hüviyetinin tesiri altında kalmıyarak o derece objektif bir müşahiddir.

Romanlarında felsefe mi yapıyor, biliniz ki bu gene tanınmış bir kadın muharririmizin düştüğü gibi boş bir üzentî, gurur mahsulü değildir. Suad Dervişin felsefesinde hayatın kendi akisleri, bütün ızdıracları, elem ve sevinçleri ile hâkimdir. Suad Derviş, boş bir kürsü bulunan fırsat düşkününü bir hatibe benzetezmezsiniz. O, derunî hislerinin çağırışlarını, fevranlarını, kelimeler halinde coşturan ve bunu yaparken de asla suniliğe düşmeyen normal bir insandır.

Suad Dervişin son yazdığı Hiç romanı,

hacminin küçüklüğüne rağmen beşerî bir faciyanın renkli, fakat dekoru tabiat olan bir abidedir. Seven lâkin sevilmiyen, ve bütün ümidini hâdiselerin birbirlerini kovalayışı ile de hayatta tutunacağı yavrusuna bağlayan; ve bu yavrunun - adeta günahlarının, isyanlarının bir cezası imiş gibi - göçüşü ile de büsbütün iradesizleşen bir kadının, etten, kemikten ve asabdan yaratılmış her mahlûk gibi, zaman zaman geçirdiği istihaleleri anlamak, öğrenmek için muhakkak ki Hiç'i okumak lâzım. O kadın ki, hayatını vakfettiği ve uzun yıllardır görmediği sevgilisi (Yusuf) ile tekrar buluştuğu zaman, oğlunun ölümüyle pelteleşen iradesini yeniden zorlayarak ömrünün yeni bir sayfasını açacağını sandığı sırada, her tok erkeğin yaptığı gibi onun «bir gecelik zevkinin» bedeli olarak çantasına koyduğu elî lirayı - ihtiyacı olduğu halde - tekrar onun yüzüne fırlatabilmek cesaretini göstermiştir.

Suad Dervişin bu romanda kullandığı edebî taktik pek hoşuma gitti. Dikkat ettiniz mi bilmem, ekser muharrirler, romanlarındaki kahramanlarından birine bazan gizli den gizliye ekseriya apaçık olarak bir sempati veya antipati beslerler; ve garib bir hisle de okuyucularının sempati ve antipatisini bu kahramanın üzerine çekmek isterler. Ben kendi hesabıma, bu taktiği pek iptidai bulurum. «Hiç» te ise böyle bir temayül yok.

Suad Dervişin eserinin kahramanı olan Sezay'ı uzaktan takip eden, en mahrem anlarında bile yanında bulunan bir «ruh» gibi seyretmiş.. Sezay'ı bütün zâf ve cesurlukları, iştihak ve isyanları, ızdıracları ve sevinçleri, bekleyiş ve hüsranlıları ile, sanki sinemada seyredilmiş gibi görüyor ve romancının tam yerinde kullanarak renklendirdiği imajları ile onunla birlikte seviniyor, acmıyor, heyecanlanıyor veyahud da kederin en derinliklerine iniyoruz.

Biricik yavrusunun hastalığını adım adım takip eden, günlerce hastane koşuşlarında kalan, doktorların en ufak bir sözünden avunma dinlenen; çocuğunun gündün güne eridiğini gördüğü halde «en-

fecî sona» doğru yaklaştığını asla kabul etmek istiyen; ve en nihayet, yavrusunun ölümü karşısında dünyanın, hayır kâinatın çöküşüne şahid olmuş bir kara bahtlı insan gibi ızdıradan, acıdan putlaşan bir anayı tanımak ister misiniz? O halde Hiç'in sonunda bir otomobil altında «Hiç» olan kahramanı Sezay'ı tanıyınız. Suad Derviş, bize bu sahneleri anlatırken, boğazımızın kurduğunu ve sanki bir tıkaçla tıkandığını sanıyorsunuz. Göz pınarlarınız yanıyor, asabınız geriliyor. Tasvirler o kadar beşerî, kelimeler öyle yakıcı ki, duyduğunuz ızdıra herhalde Sezannkinden hafif ve aşağı değil. Ben, aynı hisleri bir başka şekilde şimdi tercüme etmekte olduğum Sarı Esirler kitabının kıtlık sahnelerini resimliyene sayfalarını okurken duydum.

Ne yazık ki Suad Dervişin «Hiç» romanı, kısa. Kıymetli romancı, eserini daha teferrüatlı bir surette işleyebilir, bize böyle pek çabuk biten 200 sayfalık bir kitabı vermezdi kanaatindeyim. Bununla beraber, romancılığımızın pek çoraklaştığı bir devirde, Hiç'e kavuşmak, Hiç gibi güzel, beşerî bir roman okumak tesellilerimizin en büyüğü.. zira birbir türlü reklâmlarla önümüze sürülen roman taslaklarındaki hayal inkişarlarınıza, hiç olmazsa böyle özlü ve hakiki eserlerle giderebiliyor ve ileriye daha ümidle bakıyoruz.

İbrahim Hoyi

Hiç roman, 205 sayfa, İnkılâb Kitabevi.

Stokholm belediyesinin plânları getirildi

Sultanahmedde modern bir belediye binası yapılacağı yazılmış. Belediye Stokholm belediyesinin plânlarını getirtmiş, tetkik ettirmeğe başlamıştır.

Adliyede 300 kişilik bir tayin ve terfi listesi hazırlandı

Adliye Vekâleti tarafından 300 isimli ihtiva eden yeni bir tayin ve terfi listesi hazırlanmıştır.

Liste bugünlerde yüksek tasdik edilene edecektir.

(Devamı 10 uncu sayfada)

TARİHTEN SAYFALAR

Keçeci Zade ailesi

Bu aile yetiştirdiği güzide fikir ve devlet adamları ile tarihe geçmiş, (Keçeci Zade) ismi tarihin hürmetle kaydettiği bir isim olmuştur

(“Son Posta,”nın tarihî bahisler muharriri yazıyor)

Keçecizade ailesi, yetiştirdiği güzide fikir ve devlet adamları ile tarihimizin hürmetle kaydettiği bir isim olmuştur.

Keçecizadeler, aslen Konyalı idiler. Bu ailenin ilk parlak siması da İzzet Molla olmuştu. İnce ve ateşin zekâsı ve Türk dilindeki yüksek kudreti ile on dokuzuncu asır Türk ricai arasında kelimenin en kuvvetli manasile orijinal bir şahsiyet olmuştu. Babası kazasker Salih efendi öldüğü vakit, genç yaşında kimsesiz kalmıştı. Fakirdi. Zekâsı ile içinde bulunduğu zaruret, yoksulluk arasında, ki derin tezaat İzzet efendiyi fevkalâde bedbin yapmıştı. Zarafet ve nükteleri kocaman bir cildi dolduracak olan İzzet efendinin en şakrak fıkralarında bile bu bedbinin tesirlerini bulmak mümkündür. İşte bu zamanlarda idi ki, bir gün İntihara bile karar vermişti. Bir sandala binmiş, sandala bir binlik ile rakı koymuş, kendisini denize atacak anaforu bir yer bulmak üzere sandalciya Boğaza çekmesini söylemişti. Kuruçesme önünde, yalınsın penceresinde oturan o devrin en meşhur simalarından «Hançerli Bey», İzzet Mollanın kötü niyetini sezmiş ve kendisini yalaya davet ederek kararının tatbikine mâni olmuştu.

«Hançerli Bey» Fenerli Rum zenginlerinden idi. Türkçe, arabca ve farsçaya ana dili gibi vâkıf olan Hançerli Bey, her üç lisanında şiir yazar, edebiyat, tarih ve din ilimlerinde cidden derinleşmiş münevver, alim bir adamdı.

Yalınsında ve konağında haftanın muayyen günlerinde toplantılar olur, devrin şairleri, alimleri, yüksek simaları davet edilir, ilmi münakaşalar, sohbetler yapılırdı. İzzet efendi ile tanıştıktan sonra, bu genç mollanın ateşin zekâsına hayran olan Hançerli Bey, onu hemen daimi davetlileri arasına koymuştu.

Bir gün gene Hançerli Beyin yalınsında ilmi bir toplantı olmuştu. O günkü mevzu «İslâm dini» idi. Hançerli Bey, kelâmından, tefsirden, siyerdan büyük bir vukuf ile bahsederken mecliste bulunan cahil fakat yüksek makamlara yükselmiş bir hocafendi İzzet Mollanın kulağına eğilerek:

— Şaşıyorum Molla efendi, demişti. Bu adam İslâm dini ilimlerinde bu kadar derin bir bilgiye sahip olduğu halde niçin müslüman olmuyor?
Hazır cevap İzzet Molla da eğilerek derhal:

Fuad Paşa

— Şaşmayın efendi hazretleri! demişti. Zatiâliniz aynı ilimlerde o kadar cahil olduğunuz halde niçin tanassur etmiyorsunuz?!

1800 de sürgün gittiği Sivasta ölen İzzet Mollanın oğullarından Fuad Paşa, Tanzimat ricalinin üç büyük başından biri olmuştu. Keçecizadelere mahsus olan incelik, zarafet, nükteperdalık, Fuad Paşanın da adı etrafında fevkalâde hoş fıkralar toplamıştı.

On dokuzuncu asır şairleri arasında Gaziantepîli Hasircizade Hafız Mehmed ağa, müstesna bir zekânın mahsulü olan hatır ve hayale gelmez lâtifeleri ve sözlerinin tazelîği ile şöhrat kazanmıştı. Bir iki fıkrasını nakledebiliriz:

Antebde bir hristiyan İslâm dinini kabul etmiş, muameleî şerîyesinin yapıldığı mecliste Mehmed ağa da varmış. Mühtedi için orada bulunanlardan para toplamağa başlamışlar. Mehmed ağa da iki Gazi altını verirken:

Müslüman oldu bir kâfir
Şehid oldu iki Gazi!

Demişti.
Mehmed ağa bir aralık İstanbula gelmişti. Babâliye giderek o tarihte sadrazam bulunan Keçecizade Fuad Paşayı ziyaret etmişti. Paşanın huzuruna girer gizmez kendisini:

Hâkîpâyeye feriştu etmek için âmadeyim,
Mukstazâyı tuynetimdir, ben Hasircizadeyim!

Beyti ile pek zarifane takdim etmişti. Fuad Paşa:
— İştittim ki İstanbula geleli kırk gün

kadar oluyormuş, sizinle görüşmemiz, tanışmamız şöyle dursun, keçe ve hasır münasebeti ile de bir yakınlığımız olduğu halde, görüşmemizin bu zamana bırakılması caiz midir? Düşününüz bakalım, kabahatinizin affolunacak bir tarafı var mı? demişti.

Mehmed ağa da hemen şu cevabı vermişti:

— Allah ömürler versin efendimiz, siz keçeyi sudan çıkardınız. Kulları ise ayakları altında sürünmekten hâlâ kurtulamadım. Bu suretle zamanı müsaide kavuşmadan ayağınız toprağına yüz sürmeğe nasıl cesaret edebildirdim.

★

Fuad Paşanın sadrazamlığında İstanbul Ermeni zenginlerinden biri ölmüş, bu ölüm İstanbul Ermenileri arasında büyük bir gerginliğe sebep olmuş.

Katolik Ermeniler, bu zatın ölümünden az evvel katolik papazları çağırarak katolik mezhebine girdiğini söylemişler. Gregoriyenler ise onun kendi mezhebinde öldüğünü iddia etmişler, ölümünün çok zengin olması, her iki kilise mensublarına iddialarında ayak direktmiş. Münakaşa, ihtilâf, gürültü, kavgalara, tehlikeli dövüşlere varmak istidatını göstermiş. Mesele hükûmete asketmiş. Her iki taraf ta sadrazamdan hakem olmasını rica etmişler. Bu sefer Fuad Paşa da nazik bir mevkie düşmüş. Zira, zekâ, zarafet ve nükteperdalığı ile şöhrat bulmuş olan sadrazamın, her iki tarafı kırmadan bu çetrefil işi nasıl halledeceği, bilhassa koriplomatikte merak ile bekleniyormuş. Keçecizade evvelâ katolik Ermenileri dinlemiş ve meseleyi iki sualde halletmiş:

— Müteveffanın katolik olarak ölmüş olduğunu iddia ediyorsunuz. Bundan emin misiniz?
Demiş. Katolikler hemen:
— Tamamile eminiz!
Demişler.
— Demek ki müteveffanın ruhuna siz sahib bulunuyorsunuz?
— Evet!
— O halde insaf edin.. cesedi de bu kadar yıld mezhebdışlık ettiği Gregoriyenlerin olsun!.

R. Ekrem

Garib bir münakaşa

Bir gazete, kendisine yazı yazmaktan vazgeçen eski bir muharririnin yazılarına hücum ediyor!

Emekli General (H. Emîr Erkilet) in haklı bir talebi: “Eğer sizde hüsnüniyet ve medenî cesaret varsa hücum ettiğiniz yazının tamamını koyunuz ve tenkidinizi ondan sonra yapınız!,”

İstanbulda çıkan Almanca Türkiye Postun 16 Ağustos tarihli nüshasında

Generalin cevabı

«Almanya için içinden nasıl çıkabilir?» başlıklı bir yazım iştigâr etmişti. Peşin anlatayım ki, bu gazetenin sahibi ve neşriyat müdürü şerefî bir Türk mütakaidd üssübaydır ve eski bir arkadaşımıdır. Onun gazetesine muhterem ve hattâ mebus Türk muharrirleri de yazarlar. Muzaffer Toymemir, benim de bu gazeteye arasına yazı verdiğim hakkındaki ricasını memnuniyetle kabul edimin ve bir tek yazı yazışımın sebebi budur.

İstanbulda «Tan» adlı gündelik bir gazete 18.8 de «Bir Alman gazetesinde çıkan bir Türk muharririnin yazısı» başlığıyla imzasız bir yazı neşrederek benim Türkiye Postta çıkan yazıma taarruz etti. Bu taarruzu benden evvel okuyan arkadaşlar bana haber verdiler.

Doğrusu Tanın hakkımda yazmış olduğu şeyleri daha okumadan evvelâ şaşmışım ve sonra da canım sıkıldı. Şaşmama sebep benim Türkiye Posta yazdığım bir makalenin nasıl ve ne cihetten bir münakaşa veya dedikleri gibi bir taarruz vesilesi olabileceği idi. Canımı sıkan nokta da bir insan bu gibi münasebetsizliklerden ne kadar sakınsa gene bazı cibilliyetlerin tezahürlerine maruz kalmasıdır.

Her ne ise gazeteyi getirttik ve okuduk. İmzasız yazıda her şeyden evvel derin bir gayiz ve gariz sırtıyordu; o derece ki yazıyı yazan meçhul adamın meramını ifade ederken en basit bir yazı terbiyesini muhafazada güçlük çektiği hissolunuyordu.

Evvelâ benim Türkiye Postta çıkan yazımı aynen ve tamamile dercettiklerini ve sonra da heyeti umumiyesi hakkında kendilerince icab eden mütaleayı yazdıkları veyahud benim makalemi parça parça alıp ayrı ayrı tenkid ettiklerini sanmıştım. Halbuki ne o ve nede bu yapılmış ve sadece benim makalemin yalnız baş tarafları dercolunarak güya benim Alman propagandasına alet olan bir Alman gazetede Alman avukatlığı yaptığım âleme gösterilmek istenmiştir.

Niçin? Acaba benim şahsıma bir garizleri mi var?! Böyle bir şey olmadığına göre İstanbulda Alman propagandasına mâni olmak azminde olan hamiyetli ve milliyetperver tek gazete acaba yalnız (Tan) adlı gazete midir?! Eğer böyle ise ve memleketin yüksek millî menfaatlerinin müdafaaşıl yalnız bu meslek ve temayülleri milliyetçiliğe aykırı ve uzak

olduğu daha geçenlerde diğer gazeteler tarafından birçok defalar söylenmiş olan gazeteye kalmışa vay halimize!

Elhasıl Tana yazdığım cevabı matbuat kanunu mucibince gene kendisine gönderdim. Fakat o bunu evvelâ iki gün geciktirdi ve sonra 21-8 tarihli nüshasının 5 inci sayfasında, kalın ve siyah harflerle basılmış mütalealar arasında, küçük harflerle ve fakat gene natamam bastı. Onun için o cevabı hem buraya aynile geçiriyor ve hem de çıkardığı yerlerin atlarını çiziyorum:

Bir muharrir nihayet yazdığı ve altına imzasını koyduğu yazıdan mes’uldür. Nitekim vaktile Tan gazetesine.. Ahmed

Emin dolaysile.. yazı yazarken bu gazetenin malûm olan temayülleri hem benî alâkadâr etmemiş ve hem de yazı mesleğimde bir inhiraf yapmamıştı; ben pekâlâ bilirsiniz.

«Eğer maksadınız benim Türkiye Postta çıkan yazımı tenkid etmekse o halde yazımı aynile ve tamamile dercederek okuyucularınıza benim yazımla sizin tenkidlerinizi yanyana tamam görmek ve tetkik etmek imkânlarını vermeliydiniz. Bundan sonra da size tavsiye edeceğim şey budur. Yoksa bir yazının yalnız bir kısmını ele almak ve bilhassa son hükmülere aid parçalarını terketmek iş bir niyete delâlet etmez.

«Bundan başka size söyleyeceğim bir şey var ise o da benim sizden akıl öğrenmeğe ihtiyacım olmadığıdır. Benim Türkiye Posta yazdığım yazıda takib ettiğim esas yalnız memleketimin yüksek menfaatleridir; bu da herhangi bir devleti lüzumsuz yere gücendirmemeği âmirdir.

«Biz memleketin millî menfaatlerini savaş sahasında olduğu kadar yazı alanında da, icabında, müdafaa etmesini biliriz. Bu hususta sizden ders almağa ihtiyacımız yoktur. Bahusus Türk şeref ve menfaatleri, çok şükür, sizin himayenize muhtaç değildir.

Son tavsiyem şudur ki benim yazımla mâşgûl oladoksanız onları aynen ve tamamile dercederiniz ve tenkidlerinizi yaparsınız. Okuyucularınız bunları yanyana okuyarak hükümlerini verecekleri için benim ayrıca bir şey yazmamam hacet kalmaz. Fakat malûm olduğu iddia edilen mesleğimizin icabı benim yazı hür.
(Devami 10 uncu sayfada)

Edebi tefrikamızı:

53

KÖYDEKİ DOST

Buhan Cahid

Nefis denilen bir habis kuvvet var ki gururla kalkan başımıza satır gibi iniyor ve irademizi bir yular gibi kullanarak bizi tımandan yeni çıkmış bir yarış hayvanı gibi istediği istikamete sürüpgötürüyor. Bu gizli kuvvet bazan servet gibi bir iktiras halinde bazan kadın gibi güzel bir mahlûk şeklinde görünür. Hakikatte daima trademize galebe çalan aynı habis kuvvettir.

Etinfinizin, uzviyetimizin içinde saklanan bu kuvvet bazılarını tariki dünya gibi şehirlerden kaçırıp dağ başlarına ilticaya mecbur etmiştir. Tibet yaylalarında yarı aç yaşayan Lamalar, Alp eteklerinde taş duvarlar içinde erkek yüzü görmeden ölmür tükten hristiyan dişileri, kum çöllerinde ve Aynaroz kayalarında kadın kokusu duymayan fenafillah için tövbe ve istiğfar eden softalar hep irade zâflarını tepmize çalışan biçarelerdir. Bu nefis riyazetinin onlara ne kazandırıp ne kaybettirdiğini öğrenmiye ne lüzum var.

Bu hayattan çekiliş en büyük zâf eseri değil mi?!

★

Bu sabah havada bir sonbahar kokusu var. Ormanın önce koruyan ve şimdi çürümeye başlayan yaprakları vahşi bir koku fişkırtıyor. Yerler meşe kozalakları ile dolu. Mevsimin en dayanıksız otları çoktan gübre haline geldi. Göle yakın yerlerde yaban naneleri henüz taze. İnce dişbudak yaprakları bükülüp kıvrılıyor.

Göl, yeni yağmur mevsimini bekler gibi kenarlarda çamur ve saz tabakaları bırakarak çekildi.

Komşularım benden evvel gelmişler. Onları gölde buldum. Vildan hanım güzel bir sabah kaçırıldığını söyledi. Göl ve orman o kadar sakın, o kadar kokulu imiş ki!

Dedim ki:

— Bilseydim dâha geçirdim.

— Niçin?

— Sükûneti bozmamak için!

Osman bey kızını azarlar gibi atıldı:

— Sükûneti bozan kendisi oldu. Siz gelmeden Musset’in mezar taşını okuyordu.

Genç kadın heyecanlı görünüyordu. İsyana benzer bir baş kaldırıyla:

— Fakat niçin okuduğumu da söyle-sene baba-

Osman bey izah etti:

— Bu sabah ormanda bir ölüm sükûneti varmış.

Garib tesadüf, biraz evvel ormandan geçerken aynı hisler beni de yoklamıştı.

Genç kadına sokuldum, dedim ki:

— Rica ederim Vildan hanım. O şiir parçasını tekrar eder misiniz?

— Hüzün verici bir şey Cevad bey. Tabii bilirsiniz.

— Hatırlıyorum efendim, fakat hüzün bazan ihtiyacıdır.

İsrar etmedi. Ağır fakat sakın bir sesle mısraları tekrar etti:

Mes chers amis Quand je mourrai,
Plantez un saul au cimetière,
J’aime son feuillage éfloré,

La pâleur m’en est douce et chère.
En son ombre sera legère.
A la terre ou je dormirai.

— Çok güzel.. teşekkür ederim Vildan hanım. Musseyi çok okuduğunuz

anlaşıyor. Tabii hayatını da bilirsiniz.

— Evet, hasta ruhlu bir zavallı.. aşk kurbanı.

— Evet bilhassa (George Soand) ın kahrına, ihanetine kurban gitti değil mi?

— O olmasaydı bir başkası değil mi? Tasdik ettim:

— Evet, hayatı tesadüfler yaptıktan sonra-

Bu ağır bahis Osman beyin işine gelmemiştir, aramıza girdi:

— Rica ederim. Bu acı bahisleri yazınada yapmayın.

Genç kadın mavi kanadları düşmüş bir su keleş gibi süzülüp göle doğru giderken mırıldandı:

— Niçin olsun baba... Hem acı fikirler şirde tathlaşıp.

Ve gölün berrak sularına daldı, uzaklaştı.

Kurşuni gölün suları narın mahlûka yol verir gibi halka halka açıldı. Mavi mayo, bütün hatlarını ifşa ettiği vücudü kendisiyle beraber suların şeffaf derinliğine aldı. Şimdi onun yalnız altın başını görüyorum.

Bugün göl ve orman mühim bir hâdise bekler gibi susmuş görünüyor. Sükûnetin bu kadar asil olduğunu ilk defa anlıyorum.

İçimde bu asil tabiate karışmak isteyen vahşi bir heyecan var. Osman beyin dâma heyecanları durduran ve

düşüncüyü karıştıran kakkahaları olmasa ağılyacağım.

★

Romanıma devam ediyorum:

«... İnanmak! İnsan nelere nanmış ve nelere aldanmamıştır. Vehme mağlûb olan insan, telkine inanan insan..

Eğer bu inanışların altında korku olmasa inanmak belki insanın en samimi tarafı olurdu. Fakat a. testen güneşten, göklerdeki görünmez kuvvetlerden korkarak vücud bulan insanın ne kıymeti olabilir. Düşünen insan binlerce yıl göklerden gelen telkinlere inandı. Bugün de üstün görünen fikirlerin telâkikleri ne inandırıyor. Dünün mukaddes telkinleri gibi bugünün birbirine zid ideolojileri de onu inandırmak için çalışıyor. Dün göklerin korkusu vardı. Bugün de kitlenin ve cemiyetin korkusu var. Onun inanışı kanlı davalar yaratmıştı. Bugünün inanışı da aynı tehlikeleri hazırlıyor. Arzın garib yolcuları hep mesud olmak için inanmışlar ve hepsi mesud edilmek vadile aldatılmışlardı. Yaşamak için hürriyetini, rahat etmek için vicdanını veren insanın bu tabii nimetleri bulduğunu iddia etmek de haklı olmaz. Çünkü ikrah ile kabul edilmiş her nimetin bir acı tortusu vardır ki onu ancak vicdan duyar.

(Arkası var)

Şeker Hastalığı olanlarla fazla şişmanlıktan şikâyet edenlere:

Emniyetle
kullanabileceğiniz

KANZUK GLÜTEN

Müstahzarları
piyasaya çıktı.

Bütün tanınmış Eczane, Ecza depoları ve büyük bakkaliyelerden:

Kanzuk Glüten Ekmeği - Kanzuk Glüten Gevreği (Biscottes) - Kanzuk Glüten Makarnası - Kanzuk Glüten Şehriyesi - Kanzuk Glüten Pirinci - Kanzuk Glüten Fiyongosu - Kanzuk Glüten Kuskusu çeşitlerini isteyiniz.

Kanzuk Glüten müstahzarları, fennin en son terakkilerine ve tababetin emirlerine uygun ve sabit olarak hazırlanmıştır.

KANZUK GLÜTEN MÜSTAHZARLARI

Fazla şişmanlığa istidadı olanlar için en mükemmel rejim müstahzarlarıdır.
Vücudü besler fakat şişmanlık yapmaz.

Umumî depo: İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İstanbul

İZMİR Acentemiz Türk Ecza deposudur

BU GÜN
KUMBARASINA
PARA ATAN
KÜÇÜK EL

YARIN
ÇEK DEFTERİNE
İMZA ATAN
BÜYÜK EL
OLACAKTIR

TÜRKİYE
İŞ
BANKASI

Şerefli Koçhisar Belediyesinden:

Kasabanın muhtelif yerlerinde arzeziyen kuyusu arama ameliyesi yaptırılarak. Taliblerin bu husustaki teklif mektublarının Şerefli Koçhisar belediyesine göndermeleri ilân olunur. *6310*

Çağaloğlu Erkek Orta Okulu Satın Alma Komisyonundan:

28/8/939 Cuma günü saat 14 de İstanbul Beyoğlu İstiklâl caddesinde 349 numaralı binada liseler muhasebeciliğinde toplanan okul komisyonunda 483 lira 67 kuruşluk keşif bedelli okulumuz tamirâtı açık eksiltmeye konmuştur. Bu işe aid şartname ve nafia şeraiti okulda görüldü. İlk teminat 37 lira olup eksiltmeye iştirak edeceklerin en az 500 liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair eksiltme gününden 8 gün evvel İstanbul vilâyetinden alınmış ehliyet ve 1939 yılı Ticaret Odası vesikalarile belli gün ve saatte teminat makbuzile komisyona gelmeleri. *6236*

Kaput Bezi ve iplik Malatya Bez ve iplik Fabrikaları T. A. Şirketinden:

Yeni tesisatla faaliyete geçen Adana fabrikamızın Silindiri 75 ve 90 santim B. (Tip 2 çift) kaput bezi, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18 numara vater iplikleri imalatı piyasaya arz edilmiştir. Sipariş için Adana fabrikamıza veya Ankara Atatürk bulvarı And apartmanı No. 4 daireye müracaat edilmesi.

Telgraf adresi: | Çeşid Ankara | Çeşit Adana

Satış İlanı

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan:

Ahmed Hamdi tarafından Vakıf Paralar İdaresinden 25340 ikraz numarasile borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ö. denmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına ehli-vukuf tarafından (800) lira kıymet takdir edilmiş olan Balatta Hocaali mahallesinin Hamam sokağında eski 33 yeni 35 kapı No. 1 bir tarafı Şeyh Mes'ud ve iki tarafı Mehmed Nuri ve tarafı rabii tarikiâm ile mahdud kârgir evin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır:

Kapıdan girildikte zemini toprak bir avlu ve alaturka bir ocak, merdiven altında helâ vardır.

Birinci kat: Ufak bir antre üzerinde iki odadır.

İkinci kat: Birinci katın aynı olup bu katta fazla olarak bir helâ vardır.

Mesahası: Umum sahası 35.048 metre murabba'dır.

Yukarıda hudud, evsaf ve mesahası yazılı gayrimenkulün tamamı açık arttırmaya konmuş olup 25/9/939 tarihine rasthyan Pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar Yeni Postanede adliye binasındaki dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde gayrimenkul en çok arttırmanın üzerine ihale edilecek, aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdü bakı kalmak üzere arttırma on beş gün müddetle temdid edilerek 10/10/939 tarihine rasthyan Salı günü saat 14 den 16 ya kadar yine dairemizde ikinci açık arttırması yapılacak ve bu ikinci arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üzerine ihale edilecektir.

Satış peşindir. Taliblerin arttırmaya girmezden evvel muhammen kıymetin % 7,5 u nisbetinden pey akçesi vermeleri veya millî bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri lâzımdır.

Birleşmiş vergilerle belediye aid ten viriye, tanzifiye ve tellâliye resimleri ve vakıf icaresi satış bedelinden tenzil edilir. 20 senelik taviz bedeli müştəriye aittir.

2004 numaralı İcra ve İflâs kanununun 126 ncı maddesinin 4 üncü fıkrasında, bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve husu ile faiz ve masrafa dair olan iddialarını, bu ilânın neşri tarihinden itibaren 20 gün içinde evraki müsbitelerile bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicilile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 25/8/939 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için açık bulundurulacak olan arttırma şartnamesile 938/1887 numaralı dosyasına müracaatları ilân olunur. (6541)

Şerefli Koçhisar Belediyesinden:

Kasabanın tahminen 30 hektarlık kısmına elektrik tesisatı inşa ettirileceğinden keşif bedelini yapmak üzere isteklilerin teklif mektublarını Şerefli Koçhisar belediyesine göndermeleri ilân olunur. *6311*

İstanbul Belediyesi İlanları

Temizlik işleri için alınacak 20 adet çöp kamyonu kapalı zarf eksiltmesime konulmuştur. İhale 28/8/939 Pazartesi günü saat 15 de İstanbul Belediyesi Daimi Encümeninde yapılacaktır. Muhammen bedeli 54000 lira ve ilk teminat 3950 liradır. Şartname 270 kuruş mukabilinde İstanbul Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğünden alınabilir. Taliblerin 939 yılına aid Ticaret Odası ve bu gibi işler ile iştigal ettiklerine dair ihaleden 8 gün evvel Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatla alacakları ehliyet vesikaları ve ilk teminat makbuz veya mektubu ile 2490 numaralı kanuna göre hazırlıyacakları kapalı zarflarını ihale günü saat 14 de kadar İstanbul Belediyesi Daimi Encümenine vermeleri. (5503)

Buz Fabrikası Tesisi

Fethiye Belediyesinden:

1 — Fethiyede Belediye tarafından 5270 lira muhammen bedelli buz fabrikası tesisi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhale: 27/9/939 Çarşamba günü saat 16 da Fethiye Belediye dairesinde müteşekkil Belediye Encümenince yapılacaktır.

3 — Muvakkat tminat 395,25 liradır.

4 — İşbu eksiltmeye aid şartname proje vesaire Fethiye Belediyesinden parasız alınabilir.

5 — Talibler tarafından kanunun tarifi dairesinde tanzim edilecek teklifnamelerin ihale gün ve saatine kadar Belediyeye gelmiş veya verilmiş olması ilân olunur. *6435*

Karışık ve nasıl yapıldığı belli olmıyan bayat çocuk gıdaları ile yavrunuzun sıhhatini tehlikeye koyarsınız.

Allahın yarattığı gibi saf ve tabii hububattan yapılmış

H A S A N

özlü unları

**Vitamin
Kalori
Kuvvet
Kudret
Sıhhat
Neş'e
Enerji
Zekâ**

Çocuklarınıza yediriniz. En yüksek malik vasıf olan bu özlü unu
Dünyada mevcut çocuk gıdalarının en mükemmelidir.

Pirinç, Yulaf, Mercimek, Buğday, irmik, Patates, Mısır, Türlü, Bezelya, Badem, Çavdarözü unlarını çocuklarınıza yediriniz

Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğünden :

1. — Müzik Öğretmen Okulu binasile Okul Direktör evinin tamiratı açık ek. siltme usulile münakasaya konulmuştur.
2. — İki keşif muhammen bedeli tutarı 1922 lira 30 kuruştur.
3. — Eksiltme I.IX.1939 Cuma günü saat 15 de Ankara Mektepler Muhasebeciliği binasında teşekkül edecek komisyon huzuru ile yapılacaktır.
4. — Taliblerin yüzde yedi buçuk teminat akçesini en geç ihale başlamadan bir saat evvel Mektepler Muhasebeciliği veznesine yatırmış olmaları lazımdır.
5. — Keşif ve şartnameyi görmek isteyenler Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğüne müracaat edebilirler.
6. — İlan, Noter ve diğer masraflar müteahhide aiddir. «3950» «6511»

Kocaeli Gebze ESKİHİSARDA ÜZÜM BAYRAMI

27/28 Ağustos 939 Pazar ve Pazartesi günleri Gebzenin Eskişehir mesiresinde üzüm bayramı yapılacaktır. Bu münasebetle büyük pehlivan güreşleri, deniz yarışları, yüzme müsabakaları yapılacağı gibi ayrıca incesaz ve bando, vesair eğlenceler tertib edilmiştir.

Üzüm müsabakalarında (260) lira, pehlivan güreşlerine (110) lira ikramiye verilecektir. Diğer amatörler arasında yapılacak muhtelif müsabakaların kazananlarına ayrıca münasib hediyeler verilecektir.

Mücellit Araniyor.

Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğünden :

Umum Müdürlük mücellithanesinde ayda 60 ve 40 lira ücretli iki tane mücellid refikliği münhaldir. Taliblerin askerliklerini yapmış olmaları şarttır. İstekliler nüfus kâğıdı, askerlik vesikası, polisten musaddak hüsnühal mazbatası, sıhhat raporu ve mücellitlik san'atına vâkıf olduğuna dair vesikalarile birlikte Ağustos 939 nihayetine kadar Zat İşleri Müdürlüğüne müracaat eyelmeleri ilân olunur. «3957» «6514»

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ KIZ KISMI

Kız kısmında Leyli yer kalmamıştır. Lise İhzarı sınıfı için de kayıd kapanmıştır.

Müdüriyet

Eti Bank'Tan

Eti Bank Murgul bakır işletmesinde çalışmak üzere iyi ingilizce bilen
3 İnşaat mühendisi.
1 Büro memuru.
3 Tercüman.

alınacaktır. Tercümanlar İngiliz mühendislerine yardım edeceklerinden teknikle alakası olanlar tercih edilecektir.

Talib olanların istedikleri ücreti tasrih ederek Bankamıza müracaat etmeleri.
«3917» «6444»

„Bana inanınız..“

Bu Süt kreması usulü sayesinde

**50 yaşındaki birçok kadınlar
ancak 30 yaşlarında
görüneceklerdir.**

**Oklarla işaret edilen
yerlere tatbik ediniz.**

**Sonra da bütün yüz
ve boynunuza sürünüz.**

Buruşmuş, solmuş ve gevşemiş bir cildi, tazeleyip gençleştirmek için işte size basit bir usul: Takim ve tasiye edilmiş bir miktar süt kreması bir miktar saf zeytinyağı ile karıştırınız. Sonra hepsini iki kısım en iyi krema ile karıştırınız. Bu halita, cildinizi besleyip tazeleştirecek ve inanılmaz bir güzellik temin edecektir.

Bir aktris gençlik manzarasını muhafaza ve idame için bu basit usulü tatbik etmiş ve 70 yaşında genç kadın rollerini oynamıştır. Eczacınız da bu halitayı size ihzar edebilir, fakat muhteviyatı az miktarda olmakla beraber pahalya mal olur. (Yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kreminin terkininde saf zeytinyağı ile ihzar edilmiş süt kreması mevcuttur. Cildinizi beslemek için en mükemmel ve hakiki bir cild unsurudur. Her halde memnuniyetbahş semeresi garantilidir. Aksi halde paranız jade edilebilir.

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: **Selim Ragıp Emeg**
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

**Beşikten mezara kadar sağlam
ve beyaz kalan dişler!**

Diş macunu kullananlar birçok tecrübelerden sonra neden daima

RADYOLİN

de karar kılıyorlar ?

Çünkü RADYOLİN:

● Dişlerde (Küfeki - Tartre) husulüne imkân bırakmaz.

Mevcut olanları da eritir.

● Dişleri, mine tabakasını çizip hırpalamadan temizler ve parlattır.

● Ağızdaki mikropları % 100 kat'iyetle öldürür.

● Diş etlerini besler, diş eti hastalıklarına mâni olur.

Ağız kokusunu keser.

**Siz de sabah, öğle ve akşam, her yemekten
sonra günde 3 defa**

RADYOLİN

Kullanınız

ÇOK SIK BAŞ YIKAMA, PERMANANT, SAÇ BOYASI, GÜNEŞ, ve RÜZGÂR SAÇLARI SERTLEŞTİREK KIRAR

**PERTEV
Briyantini**

Terkibindeki hususiyet itibarile saçların kırılmasına ve kuruyarak kepeklenmesine mâni olur. Saçları harici tesirattan korur. Tatlı bir yumuşaklık ve tabii bir parlaklık bahşeder.

Her Eczane ve İtriyyat mağazalarında bulunur.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

Ana vatana kavuşan HATAY'da açtığı

Antakya

Şubesiile

**İskenderun,
Kırıkhan**

Ajanslarının her türlü zirai ve ticarî muamelelerle diğer banka hizmetlerini ifa etmek üzere faaliyete başladıklarını değerli müşterilerine ilân eder.

Satılık Çam Tomruğu

Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Âmirliğinden

- 1 — Yalakkuzu bölgesi katiyatından Eskişehir istasyonunda istifte mevcut 679 aded muadili 528 metre mikâb 468 desimetre mikâb çam tomruğu açık arttırma ile satılacaktır.
- 2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim orta kutur üzerinden hesablanmıştır.
- 3 — Tomruklara aid satış şartnamesi Ankara'da Orman Umum Müdürlüğünde Ankara, İstanbul Orman Çevirge Müdürlükleriyle Karabük Devlet Orman İşletmesi revir âmirliğinde görülebilir.
- 4 — Tomrukların muhammen bedeli 13 lira 65 kuruştur.
- 5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesile 2/9/1939 günü saat 11 de Karabükteki revir merkezine müracaatları. «6393»

EKZAMİN

Ekzeminin ilâcıdır.

Yara ve çabnlarda kullanılır. Her Eczanede kutusu 50 kuruştur.